

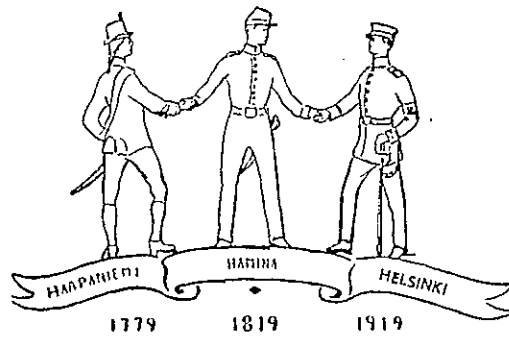

КРАСНАЯ РАДУГА

№ 4/1961

KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkraudan*

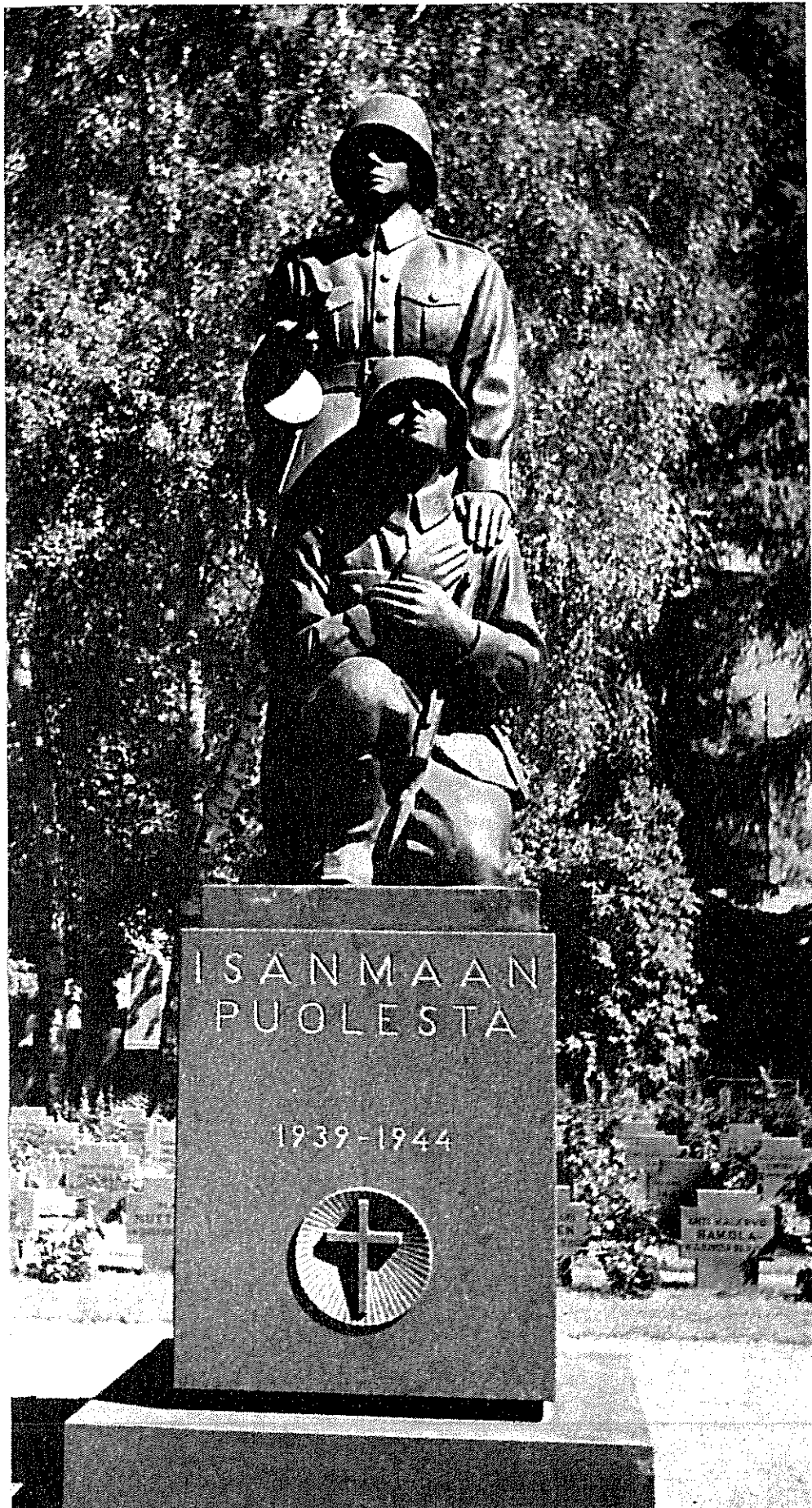

N:o 4
(53)

1961

Uudet upseerit marssilla nimittämistilaisuuteensa 28. 11. 1961

Itsenäisyys-
päivänä
1961

Velo emme me Sinulta,
isänmaa,
elon uhria antamaamme,
meidän onnemme oli
se uskaltaa
Sinun puolestas,
synnyinmaamme

Mutta silmin ja sydämin
vaadimme vain,
että aina oot omilles pyhä,
että edessä maailman mahaajain
sama olet sa
aina ja yhä!

V A Koskenniemi

Kylkiraudan lukijoille

S. Siirilinen

Kadettikunnan tärkeänä
tehtävänä on
upseerikunnan sisäisen
yhteyden lujittaminen.
Oluennaisena osana
siihen kuuluu
sellaisen ajattelutavan
luominen, joka kaikessa
ottaa huomioon
maanpuolustuksen ja
valtakunnan kokonaisedun.
Nuorten miesten
kasvattajina ja
kouluttajina
upseereiden on osattava
olla tasapuolisia,
oikeudenmukaisia
ja kiihkottomia
kaikissa mielipiteissään.
Puolustusvoimien
tehtävänä on
vastuuntuntoisen ja
ennen kaikkea
eheyttävän isänmaallisuuden
herättäminen nuorisossa.
Uskon, että
Kadettikunta tekee
parhaansa tämän tehtävän
toteuttamiseksi.

Toivotan kaikille
Kylkiraudan lukijoille
rauhallista Joulua
ja onnekasta
Uutta Vuotta.

"Teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa". (Lk 2:11)

Jo lähes kaksituhatta vuotta on Jeesuksen syntymäpäivää vietetty riemun juhvana, jolloin on yhä uudelleen julistettu ja myös otettu vastaan kaikelle kansalle tarkoitettu suuren ilon sanoma Vapahtajan syntymästä ja, että "Hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien". Viime vuosikymmenien aikana paha maailma on kuitenkin monin tavoin päässyt maallistamaan sekä kaupallisella humullaan sotkemaan ja tallaamaan tämän sisäisesti herkän, hiljaisuutta ja sydämen nöyrää kiitollisuutta vaativan juhlan. Jeesuksen parannussaarna: "Tehkää parannus, sillä taivasten valtakunta on tullut lähelle" (Mt 4:17), kaikuu kuitenkin yhä läpi maailman pyrkien tavoittamaan meitä syntisiä kristittyjä kuten pakanoitakin ja tahtoen saattaa meidät uskomaan evankeliumiin.

Jumalan rakkaus meihin ihmisiin on käsittämättömän suuri. Heikon aavistuksen sen syystä ja voimasta voimmekin saada Raamatun sanasta: "Kateuteen asti hän halajaa henkeä, jonka hän on pannut meihin asumaan." (Jaak 4:5). Sen tähden Jumala haluaa pelastaa jokaisen ihmisen omakseen iankaikkiseen elämään, kuten Raamattu todistaa: "Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä." (Joh 3:16). Syntisyytemme takia pelastuminen voi tapahtua vain Vapahtajamme sovitusuhrin kautta. Siitä Jeesus itse sanoo: "Minä olen tie ja totuus ja elämä; ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani", sekä: "Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä."

Mittaamattoman suuressa rakkaudessaan ja armossaan Jumala lupaa ja myös antaa omilleen kaikkea muutakin hyvää sekä varsinkin Jumalan valtakunnan vanhurskautta, rauhaa ja iloa Pyhässä Hengessä. Jumala tahtoo ja odottaa, että me joka päivä ensin lähestymme häntä kiitoksin ja rukouksin sekä tunnustamme, että Jeesus on Jumalan Poika, joka on meidän edestämme kuollut.

Isänmaamme kohtalon vaikeina aikoina kysytään, onko kansassamme kyllin monta vanhurskasta, sellaista, jotka ovat ottaneet tai ottavat vastaan Joulun Lapsen, ja jotka Hän on lunastanut, jottei kaikkivaltias Jumala vihansa kiivaudessa tuhoaisi maataamme ja kansaamme. Se kysymys koskee myös upseeristoamme ja sen hartaita esirukouksia kansamme puolesta. Jokaiselle kuuluu kehoituksen ja rohkaisun Sana: "Nöyrytkää siis Jumalan väkevän käden alle, että hän ajallansa Teidät korottaisi, ja heittäkää kaikki murheenne hänen päällensä, sillä hän pitää Teistä huolen" (1. Pt 5:6-7).

Joulun sanoma

Viktor Paharova

IN MEMORIAM

Kapteeni
Sulo Tuominen
* 17. 1. 1902
† 20. 5. 1961
Kadetti n:o 312
6. kurssi

Everstiluutnantti
Arvo Arthur Järvinen
* 15. 6. 1897
† 10. 6. 1961
Kadetti n:o 71
2. kurssi

Majuri
Mauno Risto Rafael
Koivukoski
* 3. 2. 1916
† 4. 7. 1961
Kadetti n:o 2470
26. kurssi

Kapteeni
Väinö Robert Paatela
* 30. 4. 1898
† 17. 8. 1961
Kadetti n:o 108
2. kurssi

Eversti
Arvo Oskar Wiitanen
* 8. 7. 1902
† 8. 9. 1961
Kadetti n:o 314
6. kurssi

Majuri
Åke Fredrik Alexander
Törnroos
* 30. 6. 1898
† 25. 9. 1961
Kadetti n:o 41
1. kurssi

Majuri
Yrjö Palko
* 28. 12. 1902
† 2. 10. 1961
Kadetti n:o 1124
16. kurssi

Majuri
Pauli Nystén
* 19. 10. 1907
† 8. 11. 1961
Kadetti n:o 736
12. kurssi

Helsingin kaupungin
sisäinen koulutustoiminta
ja sen liittyminen
henkilöasiain
hoitoon

Koulutuspäällikkö

Urpo Rytönenkoski

**Koulutus on tullut ajankohtaiseksi myös
julkisen hallinnon puitteissa**

Nopean kehityksen ja kiristyvän kilpailun vaatima tietoja ja taitoja täydentävä yritysten oma-kohtainen koulutustoiminta on tähän asti pääasiassa rajoittunut yksityisen elinkeinoelämän piiriin ja sielläkin se on liittynyt ensisijaisesti varsinaiseen tuotannolliseen prosessiin. Pyrittäessä edelleen tehostamaan toimintaa ja alentamaan kustannuksia, on huomio kuitenkin siirtynyt myös hallinnolliselle puolelle, konttoreihin sekä toimistoihin ja jopa liikkeen johtoonkin. Toimintojen kehittämis- ja tehostamispyrkimyksissä on koulutuksella puolestaan aivan keskeinen ja mitä tärkein osa.

Sellaista näkemystä, että hallintokustannusten tulee olla kohtuullisessa suhteessa varsinaisen tuotannollisen puolen kustannuksiin, ei ole kuitenkaan syytä rajoittaa vain yksityisen elinkeinoelämän piiriin. Sama vaatimus koskee koko yhteiskuntaamme ja kansantalouttamme, kun sitä tarkastellaan yhtenä tuotantoyksikkönä, mikä on välttämätöntä esimerkiksi kansainvälisiä vertailuja tehtäessä ja maamme mahdollisuuksia ulkomaisilla markkinoilla arvioitaessa.

Julkisen sektorin kustannukset eivät saa olla epäsuhteessa varsinaisen tuotannollisen sektorin kustannuksiin nähden. Julkinen hallinto lisää väistämättä kansantuotteen kustannuksia. Hallinnon ja muun yhteiskunnallisen toiminnan aiheuttaman kustannusmarginaalin tulee olla mahdollisimman kapea, jotta maamme saattaisi pysyä mukana kireässä kansainvälisessä kilpailussa.

Julkisen sektorin osana esittää kunnallishallinto myös taloudellisessa mielessä sangan suurta osaa. Myös tämän toiminnan kansantuotteeseen aiheuttaman kustannuslisän tulisi olla mahdollisimman pieni. Edellä sanottu riittänee myös kunnallisen toiminnan tehostamispyrkimysten ja näihin kiinteästi liittyvän koulutustoiminnan yleisperusteeksi. Sekä kuntien omat että kunnan jäsenten, veronmaksajien intressit edellyttävät pyrkimystä määrään ja laadun puolesta entistä parempiin suorituksiin.

Koulutustehtävän taustaa

Helsingin kaupunki on hallintokoneistona ja koulutuskenttänä sangan laaja, mitä erilaisimpia tehtäviä ja toimintoja käsittävä, kirjava ja epäyhtenäinen organisaatiokokonaisuus. Palautettakoon tässä mieliin, että kaupunki huolehtii mm. kuntalaisten sairaanhoidosta ja terveydenhuol-

lostaa, kansa- ja ammattikouluopetuksesta sekä sosiaalihuollosta sen eri muodoissa. Sähkön, veden ja kaasun tuotannosta ja jakelusta huolehtii myös kaupunki. Yleisten töiden alalla kaupunki rakentaa ja kunnossapitää kadut, tiet ja viemärit sekä huomattavan osan kunnallisten laitosten rakennuksista ja huolehtii kaupungin puhtaanapidosta sekä puistojen kauneudesta. Kiinteistöhallinnon alalla suoritetaan erilaiset kaupunkimittaus- ja asemakaavatyöt, muodostetaan tontit sekä huolehditaan kaupungin melko suurista maa- ja metsäomaisuuksista. Kaupungin rahatoimisto esim. eri puolia väläyttääksemme, muistuttaa tehtäviensä puolesta suurta pankkilaitosta eri osastoineen. Erilaisia tehtäviä varten onkin Helsingin kaupungin palveluksessa tätä nykyä noin 14.200 viranhaltijaa ja lisäksi noin 8.700 työsopimussuhteessa olevaa henkilöä. Viranhaltijoista on noin 62 % naisia ja noin 38 % miehiä.

Koulutustehtävään Helsingin kaupungin hallinnon puitteissa liittyy monia ongelmia. Muuan suurimmista ongelmista on henkilökunnan kovin erilainen pohjakoulutus, mikä luonnollisesti puolestaan johtuu asianomaisten tehtävistä kunnallishallinnossa. Asian tätä puolta valottavat eräät tilastotiedot vuodelta 1960. Tuolloin oli kaupungin palveluksessa lakimiehiä 186, insinöörejä ja arkkitehtejä 227, lääkäreitä 304, muita korkeakoulutuksen suorittaneita 260 ja toimistohenkilökuntaa oli 1570. Sairaanhoidon henkilökuntaa oli 2480, rakennusmestareita ja teknikoita 555 sekä muita työnjohtajia tai vastaavia 274.

Koulutustoiminnan organisaatio

Koulutustoimintaa on Helsingin kaupungin eräillä hallinnon aloilla harjoitettu jo kauan. Tällaisista laitoksista mainittakoon esimerkiksi sairaalalaitos, palolaitos ja liikennelaitos. Koulutustoiminta organisoitiin sen nykyisiin muotoihin kuitenkin vasta noin viisi vuotta sitten. Koulutustoiminnan saattamiseksi koko kaupungin laajan hallinnon puitteissa entistä yhtenäisemmälle ja pysyväisemmälle kannalle asetettiin koulutustoimintaa johtamaan ja valvomaan kaupunginhallituksen koulutustoimikunta. Koulutuksen suunnittelu ja järjestäminen kuuluu koulutuspäällikölle, jonka myös tulee valvoa eri virastojen ja laitosten itsensä toimeenpanemaa koulutustoimintaa. Jotta eri virastojen ja laitosten erityistarpeet ja -olosuhteet tulisivat joustavasti huomioonotetuiksi ja ettei koulutustoimenpiteiden keskitys johtaisi vahingolliseen kangistumiseen, on koulu-

tuskenttä keskuselimen, koulutustoimikunnan sekä virastojen ja laitosten välillä jaettu periaatteessa siten, että laitokset huolehtivat itse ns. ammatillisesta koulutuksesta ja koulutustoimikunta lähinnä sellaisesta koulutuksesta, joka siinä mielessä on luonteeltaan yleistä, että osanottajat saattavat olla useista eri laitoksista tai hallinnon aloilta. Tehtävien jako ei ole ehdoton, vaan rajaa on joustavasti siirretty aina tarkoituksenmukaisuutta silmälläpitäen. Koulutustoiminnan organisaatiossa vielä pysyäksemme, toimii virastojen ja laitosten sekä koulutustoimikunnan välisinä yhdysmiehinä noin 50 koulutusasiamiestä, jotka ovat oto paikallisia koulutuspäälliköitä.

Koulutustoimikunnalla on varsinaisen koulutuksen ohella myös eräitä muita henkilöasiain hoitoon liittyviä tehtäviä, joista mainittakoon esim. eri hallintoelimille annettavat koulutusasioita koskevat lausunnot sekä eräiden henkilöstöryhmien palvelukseen ottamisen yhteydessä suoritettavat psykologiset valintakokeet.

Monipuolista koulutusta

Ensisijaisesti on pyrkimyksenä kohdistaa koulutustoimenpiteet nuoriin ja kaupungin palveluksessa uusiin viranhaltijoihin. Kuitenkin on tähän saakka pääosa koulutettavista ollut "vanhoja" viranhaltijoita. Koulutustehtävän suuruusluokasta antanee käsityksen se, että toukokuusta 1959 toukokuuhun 1960 tuli kaupungin palvelukseen noin 415 uutta viranhaltijaa. Tämän lisäksi varsin suuri määrä vanhoja viranhaltijoita siirtyi toisiin tehtäviin, joissa perustellusti voidaan edellyttää tiettyä täydennyskoulutusta.

Järjestetyn koulutuksen skaala on kaikissa suhteissa laaja. Koulutusta on järjestetty lähes kaikille viranhaltijaryhmille lähtien vahtimestareista ja päättyen virastopäälliköihin. Koulutuksen laatu luonnollisesti määräytyy kunkin ryhmän erikoisluonteen ja -tarpeiden mukaisesti.

Koulutustilaisuudet voidaan ryhmitellä laatunsa puolesta esimerkiksi seuraavasti:

- esitelmä- ja neuvottelutilaisuudet
- internaattineuvottelupäivät
- kurssit

Esitelmä- ja neuvottelutilaisuuksia on melko säännöllisesti järjestetty virastojen ja laitosten johtaville virkamiehille ajankohtaisista kysymyksistä. Internaattineuvottelupäivät järjestetään kerän vuodessa virastojen ja laitosten päälliköille jossakin kaupungin ulkopuolella. Näillä neuvotte-

lupäivillä käsitellään pääasiassa kunnallishallintoon liittyviä päivänkysymyksiä. Forumin arvovaltaisuuden vuoksi on alustajiksi pyritty saamaan eri alojen parhaita asiantuntijoita.

Laajimman saran koulutuskentällä muodostaa kuitenkin monipuolinen kurssitoiminta. Helsingin kaupungin koulutustoiminta on pääasiassa virkamieskoulutusta, jolle on syytä asettaa enemmän näköpiiriä avartavia ja kasvatuksellisia tavoitteita kuin mitä on asianlaita esim työpaikoilla tapahtuvan, ammattimiesten täydennyskoulutuksen kohdalla. Virkamieskoulutuksen tavoitteet voidaan näin ollen melko pitkälle saavuttaa määrämuotoisten ja vakinaisten kurssien avulla.

On luonnollista, että Helsingin kaupungin koulutustyössä kunnallishallinnollisella koulutuksella on keskeinen asema. Kunnallishallinnollisia kursseja on järjestetty sellaisille viranhaltijoille, joilla ei ennestään ole varsinaista kunnallisan alan koulutusta. Kurssilla pyritään antamaan yleiskuva kunnallishallinnosta, kaupungin hallintokoneiston rakenteesta ja toiminnasta sekä viranhaltijain ja työntekijäin asemasta kaupungin palveluksessa.

Helsingin kaupungin sisäisessä koulutustoiminnassa on myös esimieskoulutuksella sangen tärkeä asema. Eri asteisissa esimiestehtävissä toimivia on kaupungin viranhaltijoista yli 1.500. Esimiehen avainaseman suuri merkitys työyhteisössä on haluttu alleviivaten varteenottaa koulutuksen järjestämisessä. Toimeenpannusta esimieskoulutuksesta mainittakoon mm johtamistaidolliset neuvottelutilaisuudet ja -päivät johtaville virkamiehille sekä varsinaiset johtamistaidolliset kurssit nimenomaan eri alojen työnjohtoportaille. Johtamistaidolliset kurssit jakautuvat kahteen jaksoon. I-jaksolla käsitellään yleisiä johtamistaidollisia aiheita, kun taas II-jaksolla, joka pyritään toimeenpanemaan noin vuoden kuluessa I-jaksosta lukien, on painopiste eri alojen rationalisointi- ja työnjärjestelykysymyksissä. Mainittakoon lisäksi, että johtamistaidollisen koulutuksen jatkuvuutta silmälläpitäen on kurssin suorittaneet viranhaltijat tarkoitus kurssivaiheen jälkeen kutsua pari kertaa vuodessa ajankohtaiseen esitelmä- ja neuvottelutilaisuuteen.

Eräänä koulutuksen päähaarana on niin ikään toimistoteknillinen koulutus. Erilaisissa toimistotehtävissä työskentelee lähes 2.000 kaupungin viranhaltijaa, joista kuitenkin vain suhteellisen pienellä osalla on varsinaista alan ammattikoulutusta takanaan. Järjestetyillä toimistoteknillisillä kursseilla on pyritty varmistautumaan siitä, että viranhaltijoilla on tavallisimmista konttoritöistä

sekä konttorikoneista ja -apuvälineistä riittävät yleistiedot. Järjestetyistä konttorialaa sivuavista erikoiskursseista mainittakoon lisäksi koneellisen kirjanpidon kurssit taloudenhoitajille ja kamreereille sekä sokkolaskentakurssit laskemistyötä suorittaville toimistoapulaisille.

Aivan enimmäisten tehtäviensä joukkoon on koulutustoimikunta sisällyttänyt myös yleisöpalvelukoulutuksen, jonka tavoitteena on yleisöpalvelun tehostaminen ja sen sävyn kehittäminen entistä miellyttävämpään suuntaan kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Yleisöpalvelukursseilla on osanottajille pyritty varmistamaan riittävät ammatilliset asiatiedot sekä koetettu muokata viranhaltijoiden asennetta ihmissuhteiden tuntemuksen pohjalta lähtien suurempaan yleisöpalvelualltiuteen. Yleisöpalvelukursseja on järjestetty vahtimestareille, puhelunvälittäjille sekä ns toimintajille.

Helsingin kaupungin hallinnon piirissä esiintyy sangen paljon sellaisia tilinpito- ja laskentatehtäviä, joissa ei kohtuudella voida vaatia varsinaista korkeampaa ammatillista koulutusta, mutta joissa kuitenkin edellytetään suhteellisen suurta hallinnollisen talouslaskennan tuntemusta. Tämän johdosta onkin koulutusohjelmaan otettu myös omat hallinnollisen talouslaskennan ja rahatoimion kurssit kirjanpitäjille ja pääkirjanpitäjille. Laskentatehtäviin liittyvät myös kustannuslaskennan kurssit, joita on järjestetty tarpeen mukaan.

Erityisesti kahden viimeisen vuoden aikana on eräiden rutiinitehtävien siirtäminen automaattisilla tietojenkäsittelykoneilla suoritettavaksi aiheuttanut koulutuksen tarvetta. Edellä tarkoitusta tehtävistä mainittakoon esim tuntipalkkojen laskenta työvirastoissa, varastokirjanpito sekä eräät laskutustehtävät. Siirryttäessä ATK-mene- telmään on ATK-koulutusta järjestetty mm työnjohtajille, tuntikirjureille ja palkkakonttoreiden henkilökunnalle. Mainittu koulutus kohdistuu ainoastaan primääritietojen hankintaan ja alkukäsittelyyn. Itse laskentatehtävät automaattisin tietokonein ("sähköäivot") suorittaa kaupungin tietojenkäsittelykeskus, TKK.

Automaattinen tietojenkäsittely on mukanaan tuonut käytettäväksi myös uusia koulutusmahdollisuuksia ja uutta koulustekniikkaa. Ehkä mielenkiintoisena yksityiskohtana voidaan mainita, että myös Helsingin kaupungin viranhaltijoita on osallistunut "joukkueillaan" IBM:n liiketaloudelliseen päätöksentekopeliin (Managemet Decision Making Laboratory). Tämän pelin tarkoituksena on antaa osanottajille kokemusta sellaisten pää-

tösten tekemisessä, joita yritysten johtajat yleensä joutuvat tekemään. Osanottajat tekevät yhden päivän kuluessa sellaisen määrän päätöksiä, että ne todellisessa liike-elämässä vastaavat useamman vuoden ajanjaksoa. Päätökset koskevat sekä liikepääoman jakamista yrityksessä että käytettävää strategiaa kilpaileviin yrityksiin nähden. Tulevaisuudessa on tarkoitus yhteistoiminnassa kaupungin TKK:n kanssa järjestää näitä pelejä kaupungin johtaville viranhaltijoille eräänä johtamistaidollisen koulutuksen muotona.

Koulutustoimintaa Helsingin kaupungin puitteissa järjestettäessä on varottu liiallista keskittämistä ja tästä mahdollisesti aiheutuvaa omaaloitteisen koulutustyön tukahtumista virastoissa ja laitoksissa. Monilla aloilla ja useissa erikoistehävissä ei luonnollisestikaan "keskuskurssien avulla tavoiteltuja tuloksia kohtuullisin kustannuksin voida saavuttaa. Usein tarvitaan lisäksi aivan henkilökohtaiseen tarpeeseen ja omaaloitteisuuteen perustuvaa yksilökoulutusta. Tähän tarjoaa mm kirjeopiskelu nykyisin jo melkoiset edellytykset. Omakohtaiseen harrastukseen perustuvan opiskelun merkityksen myös virkatehtävien hoidon kannalta todeten onkin Helsingin kaupunginhallitus oikeuttanut virastot ja laitokset koulutustoimikunnan lausunnon mukaan suorittamaan kaupungin varoista sellaisten kirjekurssien maksut, joiden suorittamisesta on ilmeistä hyötyä asianomaisen viranhaltijan toiminnalle kaupungin palveluksessa.

Kaupungin koulutustoiminnan liittyminen henkilöasiain hoitoon eli ns henkilöpolitiikkaan

Elinkeinoelämän ja eri yritysten sisäinen, omaan henkilökuntaan kohdistuva koulutus perustuu aina todettuun koulutustarpeeseen. Koulutustarpeen pätevä tutkiminen on tuloksekkaan koulutustoiminnan kulmakivi. Kuitenkaan ei suuressa organisaatiossa voida tyytyä ainoastaan akuutin koulutustarpeen poistamiseen tarkoitettuihin toimenpiteisiin. Näin menetellen jouduttaisiin vähitellen täydelliseen sekasortoon koulutuskentällä. Eräät henkilöt olisivat suorittaneet tämän kurssin ja toiset tuon jakson, jotkut eivät mitään kursseja. Eri-tyisen suuri tällainen vaara on kunnallishallinnossa, jossa eri hallintokunnat monien henkilöasiain hoidon piiriin kuuluvien osatehtävien kohdalla omaavat lopullisen ratkaisuvallan.

Jotta koulutus muodostuisi systemaattiseksi ja pitkäjänteiseksi toiminnaksi, on se kytkettävä muun henkilöpolitiikan kiinteäksi elementiksi,

henkilöpolitiikka ymmärrettynä niiden työnantajan taholta yksityisiin viranhaltijoihin tai viranhaltijaryhmiin kohdistettujen toimenpiteiden kokonaisuutena, jotka muodostavat virkauran. Viimeaikoina onkin pyritty Helsingin kaupungin koulutustoimintaa kehittämään siihen suuntaan, että koulutuselin ei olisi ainoastaan erilaisten kurssien produsentti ja markkinoija, vaan että sen tehtävät johdonmukaisesti niveltäisivät henkilöpoliittiseen kokonaissuunnitelmaan, jota toteuttavat kaupungin eri virastot ja laitokset yhdessä henkilökuntaasioiden alalla toimivien esikunta- ja asiantuntijaelinten kanssa, joista mainittakoon ennen muuta palkkalautakunta ja sen toimisto sekä kaupunginhallituksen järjestelytoimisto.

Koulutustoiminnan alalla onkin yllä esitettyjä pyrkimyksiä saatu viime aikoina merkittävästi toteutettua. Mm eräiden viranhaltijaryhmien kohdalla luovat psykologiset valintakokeet pohjan koulutukselle ja myöhemmälle menestystarkkailulle. Toimistohenkilökuntaa varten on kaupunginhallitus vahvistanut ohjeluontoiset pätevyysvaatimukset, joiden pääkohdittainen sisältö edellyttää sitä, että uusien toimistoviranhaltijoiden on vuoden kuluessa virkasuhteen alkamisesta hyväksytysti suoritettava koulutustoimikunnan toimitetkennillinen kurssi. Edelleen tulee virkaan nimitävän viranomaisen ottaa yhtenä valintaperusteena huomioon hakijoiden osanotto ja menestyminen koulutustoimikunnan kursseilla.

Koulutustoiminnalla on myös välillistä merkitystä

Helsingin kaupungin koulutustoiminnan johtavana periaatteena on, että lähinnä sellaisia kursseja ja muita koulutustilaisuuksia järjestetään, jotka kaupungin kannalta ovat olennaisen merkityksellisiä. Päätavoitteena on tehdä viranhaltija tai työntekijä entistä taitavammaksi ja työhaluusemmaksi nykyisessä työssään. Peruskoulutusta järjestetään vain poikkeustapauksessa, milloin sitä pidetään rekrytointinäkökohtien tai työmarkkinaolosuhteiden kannalta välttämättömänä.

Varsinaisen tavoitteensa ohella, joka on jakaa tietoja ja taitoja, tulee koulutustoiminnan lisäksi erityisesti suuressa organisaatiossa lisätä eri ryhmien keskinäistä ymmärtämystä työpaikoilla ja koettaa luoda yhteishenkeä. Koulutustoiminnan tulee henkilöpolitiikan yhtenä tärkeänä haarana auttaa viranhaltijoita eteenpäin tiedoissa ja taidoissa ja mikäli mahdollista myös virkauralla mikä puolestaan on omiaan parantamaan työtuloksia sekä luomaan entistä paremman hengen hallintoon.

Näin parin vuosikymmenen kuluttua on ehkä paikallaan muistella millainen oli joulu siellä josakin — tässä tapauksessa Poventsan suunnassa, sillä hetkellä rintamamme itäisimmällä rintamanosalla. Todettakoon aluksi, että Poventsan kaupunki joutui kenraali Laguksen joukkojen haltuun itsenäisyyspäiväyönä. Sen valtasi Jääkäripataljoona 2 ankaran taistelun jälkeen. Venäläiset yrittivät karkoittaa jääkärimme kaupungista järjestämällä tuhoisan tulvan 8. 12. räjäyttäessään Voljärven sulun. Tällöin kanavan vesi pääsi vapaasti virtaamaan Ääniseen aiheuttaen kiusallisen tilanteen valtausjoukoille sekä suurta tuhoa kaupungissa, jonka puiset, pyöreistä hirsistä rakennetut talot menivät kasaan ja kulkeutuivat Ääniseen. Hirret aiheuttivat ruuhkaa jääsohjossa ahtautumalla n 3 m korkeiksi röykkiöiksi, jotka sitten levittivät tulvaveden melkein koko pienen kaupungin alueelle. Pahimmat vauriot aiheutuivat kauniin kirkon luona, joka tulvan pahimmillaan ollessa miltei häipyi hyisen veden ja usvan peittoon. Tapauksen sattuessa oli 40° pakkasta. Monet pataljoonamme pojat saivat kokea hyisen kylvyn taistelussaan elintilasta kaupungissa.

Tulvasta huolimatta ei venäläisten onnistunut karkoittaa pataljoonaamme kaupungista, vaan yhä pontevammin ryhdyttiin rakentamaan puolustusasemia. Pataljoonan silloinen komentaja majuri T Häkkinen, sittemmin Mannerheimristin ritari, lausui tarkastellessaan tuhoja ja poikiemme asemia, että onpa hyvä rakentaa kun on kerrankin puita. — JP 2 vastasi kaupungin puolustuksesta aina jouluun saakka. Kaupungissa käytiin valtauksen jälkeen jatkuvasti pieniä kahakoita sinne piiloutuneiden vihollispartioiden kanssa, jotka sala-ampujien ohella tekivät liikkumisen aluksi perin vaaralliseksi. Elämä alkoi vähitellen rauhoittua itse kaupungissa, mutta etulinjassa kanavan varressa, sairaalan tukikohdassa, Pioneerileiriniemessä sekä kirkon luona oli vähäistä kahakointia. Yötä päivää pauskittiin töitä ja rakennettiin asemia ja niinpä syntyi mm lähelle kirkkoa olevaan mäkeen oma komentopaikka ”Pormestarinrinne”, josta kaupungin puolustusta johdettiin. Elämä kaupungissa oli erittäin vilkasta, päivällä vastustajan lentokoneet ja tykistö muistivat meitä ja yöllä sen partiot. Aika ei tullut pitkäksi. — Hiljalleen aloimme tottua tähän kaupunkilaiselämään, tutustuimme teatteritaloon ja suureen kirjakauppaan jne, kunnes 18. 12. alkoi liikkua huhu, että pääsemme lepoon ja saamme viettää joulun rauhassa taaempaan. Huhu muuttuikin todeksi ja 23. 12. lähti silloisen yksikköni väpäeli, Chamonnix’in kävijä, väpäeli Hirvonen pataljoonan majoitus-

tiedusteluun läheiseen Lumbusin kylään, jonne pataljoonamme sitten jouluaattona muutti.

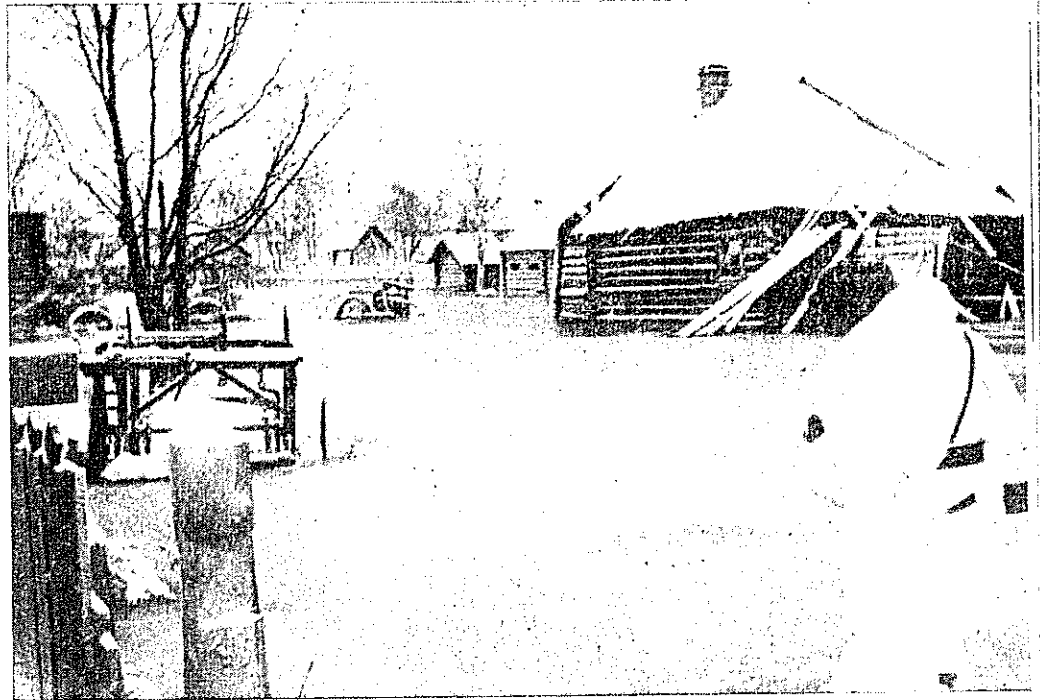
Ei tarvinnut kehoittaa ketään jouluvalmisteluja tekemään. Väsymyksestä huolimatta oli yksikköni jokainen mies mukana. Työ sujui kitkattomasti, pian olivat majoitustuvat siistityt, polut luotu auki ja eräs ryhmä lähtenyt jo kuusen hakuunkin. Kaikkilla oli joulu mielessä ja halu auttaa toinen toistaan ja tehdä tästäkin karusta joulusta tosi joulu. Illansuussa saapui pataljoonan komentopaikalta yksikköömme posti, joka täydensi joulun tuntua, sillä valtava oli se paketti- ja kirjemäärä, joka yksikköömme saapui. Melkein pä jokaiselle miehelle tuli paketti tahi kaksi, ja niille, joille ei tullut, järjestettiin tuntemattoman sotilaan paketti. Ilta vietettiin joulurauhan merkeissä ja käytiin välillä saunomassa. Kuusemmekin sai koristetäydennystä paketeista ja loppujen lopuksi riippui kuudessa runsas eri maakuntien joululeivonnaisen valikoima ja mikä ihmeellisintä, siinä oli myös aidot kynttilät, jotka kirkaasti ja lämpimästi valaisivat avaraa majapaikkaamme. Tunnelma oli ehyt ja joulurauha oli saapunut myös yksikköömme. Illan aikana kävivät vielä pataljoonamme komentaja ja Veikko-pastorimme meitä katso-massa. Pastori puhui tietenkin joulusta eikä varmaan hartaampaa kuulijakuntaa ja eheämpää jouluntuntua voi kuvitella kuin mikä vallitsi silloin tuvassamme. Monesta silmästä tipahti kyynel, ja etäälle tähyävä katse poikien silmissä todisti heidän elävän ajatuksissaan kaukana kotona Suomessa rakkaittensa parissa. — Joulutunnelma oli aito.

Pakkanen paukkui Lumbusin hirsikylässä, valpas vartija valvoi poikiemme lepoa, jotka väsyneinä nukahtivat pian monien ponnistusten ja taistelujen jälkeen rauhalliseen ja vapauttavaan uneen. Siinä he nukkuivat onnellisina ja valmiina jälleen herättyään kestäämään ja uskomaan tulevaisuuteen. — Poventsan suunnassa oli taivaalla tulipalon kajo ja Hiisjärven suunnasta kantautui kaukainen tykistötulen kumina, mutta Lumbusiin ja siellä majoilevien paljon kestäneiden jääkäreiden keskuuteen oli saapunut JOULU.

Näiden vaatimattomien, mutta paljon kokeneiden jääkärien henkinen ja fyysinen kunto joutui jälleen parin viikon kuluttua kovalle koetukselle ”Tapponiemen” kovissa torjuntataisteluissa. He kestivät, — ja osoittivat kuntoa, jota ei voi sanoa kuvata.

Tänä suurpoliittisesti kireänä kautena toivoisi vilpittömästi, että kansamme keskuudessa vallitsisi sama aito ja harras joulurauha, joka antoi voimaa ja uskoa 20 vuotta sitten Lumbusissa joulua vietäneille jääkäreillemme ja koko kansallemme.

Maaselän kannaksella

Hieman liikennevaikeuksia fulvan yllättämässä Posentsassa vuoden 1941 lopussa

HISPANO SUIZA 30 mm 831/661

- Täysin itsenäinen asejärjestelmä
- Tehokas
- Yksinkertainen
- Kevyt

Valmistaja:

HISPANO SUIZA
Genève, Sveitsi

Edustaja:

MACHINERY

Helsinki, Vanha Kauppakuja. Puh. 13 636/28

hauskaa hellan luona...

Mikä piristäisikään hellan luona puuhailevan perheenäidin mieltä niin paljon kuin iloiset keittiöastiat Wärtsilän uudet emalikattilat ja -kasarit on muotoiltu meidän aikamme keittiötä varten. Niissä on hauska keittää, ruokiin ei tule sivumakua. Ja puhdistus sujuu helposti. Kattiloiden iloiset värit: punainen ja vaaleansininen pitävät Teidät aina yhtä hyvällä tuulella. Hinnat: kattilat alk. 575,-, kasarit alk. 300,-.

*Olkaa nykyaikainen –
hankkikaa keittiöönne*

väri-iloista
WÄRTSILÄN emalia

Lännen tärkeimmät
liittoutumat
Keski-idässä
ja
Kaakkois-Aasiassa

Kapteeni N Lappalainen

NATOn lisäksi on länsi pyrkinyt aikaansaamaan myös muita sotilaallisia liittoutumia. Tässä on osittain onnistuttukin. NATOn jatkeena on Keski-idässä CENTO-liittoutuma ja Kaakkois-Aasiassa SEATO. Sotilaalliselta voimaltaan ne ovat huomattavasti NATOa heikommät ja merkitykseltään vähäisemmät. Tästä syystä niistä meilläkin ja yleensä lehdistössä on ollut melko vähän tietoja. Seuraavassa käsitellään nämä kaksi tärkeintä liittoutumaa. Käsittelemättä jää nyt ANZUS-liitto ja kaksipuoleiset sopimukset, joita on useitakin. Näihin voitaneen myöhemmin tutustua tämän kirjoitussarjan yhteydessä.

I KESKI-IDÄN PUOLUSTUSLIITTO

Liiton synty

Kylkiraudan edellisessä numerossa selviteltiin NATOn syntyyn vaikuttaneita tekijöitä. Tämän liittoutuman jatkeeksi todettiin osittain samoista syistä olleen aiheellista perustaa Keski-itään oma turvallisuusjärjestelmä. Läntinen diplomatia näki tähän lisäksi muitakin syitä. — Jo tsaarien aikaisen Venäjän tavoitteena oli ollut määrätietoinen pyrkimys Välimerelle ja Persian lahdelle. Toinen maailmansota ja sen jälkeinen aika osoittivat Neuvostoliitolla olevan samanlaisia tavoitteita. Paitsi meritiet, kiinnosti Neuvostoliittoa tietenkin erityisesti Keski-idän öljy. Venäläiset esittivät Turkille jo maaliskuussa 1945 aluevaatimuksia, Turkin salmissa olevien tukikohtien poistamista ja salmisopimuksen tarkistamista. Turkki torjui vaatimukset.

Kuten muistetaan oli Persiassa toisen maailmansodan aikana englantilaisia ja venäläisiä joukkoja. Neuvostoliitto poisti sieltä varuskuntansa vasta sen jälkeen kun Persia oli vedonnut turvallisuusneuvostoon ja YK vaatinut joukkojen poistamista.

Näiden syiden lisäksi erityisesti USA:n edun mukaista on ollut estää venäläisiä pääsemästä lämpimien vesien rannoille. Senpä takia USA onkin ollut nyt käsiteltäviä liittoja muodostettaessa varsin aktiivinen tekijä.

V 1955 saatiin perustetuksi USA:n silloisen ulkoministerin Dullesin aloitteesta Bagdadin liitto, johon kuuluivat jäseninä Turkki, Irak, Persia, Pakistan ja Englanti. Kolme vuotta liiton perustamisen jälkeen syöksi kenraali Kassem Irakin hallituksen vallasta, syrjäytti monarkian ja luopui Bagdadin liitosta. Liiton tulevaisuus näytti toivottomalta. Tästä huolimatta kuitenkin päätettiin 28. 7. 1958 jatkaa liiton toimintaa ilman Irakia. Päämaja siirrettiin Ankaraan ja liiton nimeksi tuli Central Treaty Organisation eli CENTO (Keskinen puolustusjärjestelmä). Järjestöön kuuluvat nyt siis Turkki, Persia, Pakistan ja Englanti. USA on epäsuorasti myös liittouman jäsenenä, sillä se on edustettuna kaikissa valio-kunnissa, ja lisäksi sillä on kaksipuoliset liitosopimukset jokaisen jäsenvaltion kanssa.

Jäsenmaiden sotilaspoliittinen asema

CENTO-liiton jäsenmaiden sotilaspoliittinen asema ei liene suomalaista kiinnostanut samassa määrin kuin Euroopan valtioiden, joten on ehkä syytä käsitellä tähän liittyviä seikkoja kokonais-

kuvan selventämiseksi. CENTO-maiden sotilaspoliittiselle asemalle ovat määrääviä toisaalta edellä mainitut venäläisten pyrkimykset ja toisaalta näiden maiden lännen kannalta erittäin edullinen sijainti Neuvostoliiton kyljessä. Vilkaaisu seuraavalla sivulla olevaan karttapiirrookseen antaa asiasta havainnollisen kuvan. Länsi on käyttänyt tätä etua hyväkseen perustamalla liiton alueelle voimakkaita tukka-asemia sekä ohjus- ja lentotukikohtia, joista voidaan toimia kaikkia Neuvostoliiton tärkeimpiä kohteita vastaan. Neuvostoliiton olisi sodan aikana pakko sitoa kymmeniä divisioonia joukoistaan CENTO-liittoa vastaan, joka tietenkin helpottaisi painetta Keski-Euroopassa. Eräiden tietojen mukaan on Turkin vastaisella rajalla nykyisin 24 neuvostodivisioonaa.

Turkilla ja Persialla on Neuvostoliiton kanssa yhteinen maaraja, jonka pituus on 2136 km. Koko rajaseudulla on yhtenäinen vaikeakulkuinen vuoristo, joka helpottaa puolustusta huomattavasti. Varsinkin Turkin rajaseuduilla on vallinnut vuosisatainen jännitystilä. Pakistan ei rajoitu välittömästi Neuvostoliittoon. Käytännössä asia kuitenkin on näin, sillä välissä on vain kapea Pamirin alue. Maastollisesti on Länsi-Pakistan edullisin hyökkäysura pyrittäessä Intian valtameren rannalle.

Sotilaspoliittisesti on liiton kannalta ilmeisesti Persian asema toistaiseksi uhanalaisin. Neuvostoliitto voisi kolmea rajalle johtavaa strategista rautatietä hyväkseen käyttäen keskittää sodan aikana Persiaa vastaan nopeasti ylivoimaisen vahvat joukot lännen pystymättä riittävän nopeisiin vastatoimenpiteisiin, sillä rajalla olevan vuoristovyöhykkeen jälkeen maasto on helppokulkuista.

Tässä yhteydessä on syytä korostaa vielä Persian sisäisiä heikkouksia. Maanomistusolot aiheuttavat siellä jatkuvaa levottomuutta, jota kommunismi käyttää hyväkseen. Vallankumousuhka on jatkuvasti olemassa. Maan talous on USA:n tuen varassa.

Liittoutuman Keski-idän jäsenvaltioiden väkiluku on seuraava

Turkki	25 milj
Persia	22 "
Pakistan	80 "
Yht	127 milj

Tärkeimmät sopimuspykälät

Liittosopimuksessa on kahdeksan artiklaa, joista tärkeimpien pääsisältö on seuraava

1. Liiton jäsenmaat toimivat YK:n peruskirjan 51. artiklan hengessä turvallisuustoimenpiteidensä ja puolustuksensa yhdenmukaistamisessa. Menettelytavoista sovitaan jokaisen jäsenmaan kanssa erikseen.
3. Sopimuskumppanit sitoutuvat pidättäytymään sekaantumasta toistensa sisäisiin asioi-

hin. Erimielisyydet ratkaistaan rauhanomaisin keinoin.

4. Sopimuskumppanit eivät sitoudu sellaisiin kansainvälisiin velvoitteisiin, jotka ovat ristiriidassa liittosopimuksen kanssa.
5. Liitto on avoinna kaikille arabiliiton maille samoin kuin muillekin valtioille, jotka haluavat turvata rauhan säilymisen tällä alueella.

Sopimuspykälät eivät ole siis kovinkaan rajoittavia ja velvoittavia yhtenäistä puolustusta ajatellen. Liiton kannalta onkin ehkä merkityksellisin ns Eisenhowerin oppi, jonka tarkoituksena on

- käyttää USA:n asevoimia auttamaan jokaista apua haluavaa maata, jota on kohdannut jonkun kommunistien hallitseman maan avoin hyökkäys,
- laatia USA:n sotilaallisen avun ohjelma jokaiselle kansalle, joka sitä pyytää,
- avustaa taloudellisesti maita, joiden itsenäisyys on vaarassa.

Liiton organisaatio

Poliittinen organisaatio

CENTOn johdossa on 1—2 kertaa vuodessa kokoontuva ministerineuvosto, jonka muodostavat jäsenmaiden pää- tai ulkoministerit. Toimeenpanevana elimenä on valtuutettujen neuvosto. Se kokoontuu liiton pääsihteerin johdossa Ankarassa joka toinen viikko. Pääsihteerin alaisena on sihteeristö, joka on jakautunut poliittista hallintoa, taloutta, suhdetoimintaa ja turvallisuusjärjestelyjä käsitteleviin osastoihin.

Liiton eliminä on lisäksi useita valiokuntia, kuten kumouksellisen toiminnan vastustamisvaliokunta sekä yhteistoiminta-, talous- ja tieteellinen valiokunta. Näiden alaisena on mm taloudellinen neuvosto ja lukuisia alivaliokuntia.

Sotilaallinen organisaatio

Liiton sotilaallisten valmistelujen johdossa on sotilasvaliokunta, johon kuuluvat jäsenmaiden puolustusvoimien komentajat tai yleisesikuntien päälliköt. Toimeenpanevana elimenä on pysyvä sotilasedustajisto, joka työskentelee nykyisin persialaisen kenraalin johdolla. Varsinaisen pääesikunnan muodostaa ns yhdistetty sotilaallinen suunnitteluesikunta, jonka päällikkönä on liiton esikuntapäällikkö, nykyisin amerikkalainen kenraalimajuri T S Riggs. Hänen esikuntaansa kuuluu kaikkien jäsenmaiden eri puolustushaarojen upseereita. Tämän pääesikunnan tehtävänä on korkein sotilaallinen suunnittelu ja jäsenmaiden puolustussuunnitelmien yhtenäistäminen.

Sotavoimat

Tässä yhteydessä käsitellään vain liittoutuman Keski-idän maiden sotavoimia. Näistä maista on

sotilaallisesti ehdottomasti voimakkain Turkki, jonka armeijalla on jo vanhat sotilasperinteet. Maassa on yleinen asevelvollisuus. Palvelusajan pituus on 24 kk. Sotavoimiin kuuluu lähes ½ milj miestä, joista n 380 000 maavoimiin. Divisioonia lienee yhteensä 23, joista panssaridivisioonia kuusi. Liikkekannallepanossa on laskettu saatavan aseisiin n 2 milj koulutettua miestä. Sotilasainekes on erinomaista, hengeltään puolustus- tahtoista ja hyvin koulutettua, joten turkkilaisten joukkojen osuus liittoutumassa ja yleensä lännen kannalta on korvaamaton.

Persian armeija on joka suhteessa paljon heikompi. Siihen kuulune n 150 000—200 000 miestä, jotka on järjestetty neljäksitoista divisioonaksi. Näistä vain 4—5 mekanisoitua divisioonaa lienee taisteluarvoltaan tehokkaita, joskin varustus on vanhanlainen. Maassa on yleinen asevelvollisuus palvelusajan ollessa 24 kk. Armeijan henki ei ole kovinkaan hyvä ja kommunismi on saanut jopa nuoremman päällystönkin keskuudessa jalansijaa. Persian puolustuksen rungon muodostaneekin USA:n 6. Laivasto.

Pakistanin armeija perustuu vapaaehtoisuuden pohjalle. Sotavoimien vahvuus on n 250 000 miestä. Ne käsittävät maavoimia kahdeksan divisioonaa. Nämä joukot ovat laadullisesti verrattavissa turkkilaisiin. Pakistanin suuren väkiluvun huomioon ottaen on armeijan vahvuus kovin pieni.

Mainittakoon, ettei CENTO-liittoutuman sotilasjohdon alaisena ole omia joukkoja kuten NATOLla. Tähän kuitenkin pyritään.

Tärkeimmät saavutukset

CENTO-liiton tähänastiset saavutukset ovat olleet pääasiallisesti teknillisiä ja taloudellisia. Huomattavimmat tulokset on saavutettu viestiyhteyksien kehittämisessä. Teheranissa toimii yhteinen lääketieteen ja ydinenergian tutkimuskeskus. Maatalouteen liittyviä tutkimuslaitoksia ja kouluja on myös perustettu. Erserumin—Teheranin—Karatsin välille rakennetaan maantie- ja rauta-

tieyhteyksiä. Useiden eri alojen teknillinen varustus on standardisoitu. USA:n voimakas sotilaallinen ja taloudellinen apu on ollut liittoutuman kannalta ratkaisevan tärkeää. Esimerkkinä mainittakoon, että Persia on saanut USA:lta taloudellista tukea viimeisen 10 vuoden aikana n 300 miljardin markan arvosta ja Turkki yli 900 miljardin arvosta. Sotilaalliselta kannalta on tärkein saavutus yhteisen pääesikunnan aikaansaaminen.

Johtopäätökset

CENTO-liittoutuman merkitys on lännelle erittäin suuri, ennen kaikkea sen Keski-idän jäsenmaiden sotilasmaantieteellisen aseman vuoksi. Näistä Turkki on ehdottomasti tärkein. Ilman USA:n ja Englannin voimakasta taloudellista ja sotilaallista tukea olisi liiton koossapysyminen ja vahvistuminen kyseenalaista jo rauhankin aikana. Sodan aikana lienee ulkopuolinen apu välttämätön. Erityisenä heikkoutena ovat Persian epävakaaat sisäpoliittiset olosuhteet, jotka voivat joskus aiheuttaa maan irtautumisen liitosta. Turkin äskeisillä sisäpoliittisilla tapahtumilla ei näytä olleen sotilaspoliittista merkitystä, joskin sisäiset levottomuudet ovat aina vaarallisia. Pahin liittoa uhkaava vaara on kommunismin soluttautuminen. Lännen kannalta on tietenkin valitettavaa, että mm Syyria, Irak ja Afganistan eivät ole liittoutuman jäseniä.

CENTO-liitto tulee tulevaisuudessa täyttämään tehtävänsä sitä paremmin mitä tehokkaimmin sen onnistuu parantaa jäsenvaltioissa taloudellisia ja sosiaalisia olosuhteita. Lännen suunnitelmallinen investointipolitiikka on kuitenkin tälle välttämätön edellytys.

II KAAKKOIS-AASIAN PUOLUSTUSLIITTO

Liiton synty ja tehtävä

Kaakkois-Aasian puolustusliitto SEATO (South-East Asia Treaty Organization) on meillä jokseenkin vähän tunnettu. Se ei ole tavanomaisessa mielessä liitto, vaan eräänlainen kollektiivisen puolustuksen väline, jonka tärkein merkitys on jäsenmaiden keskinäinen poliittinen ja taloudellinen tukeminen.

Liiton syntyyn vaikutti osaltaan Korean sota, mutta pääsyyinä oli tietenkin kommunistien toiminta Indokiinassa. Liittosopimus solmittiin 8. 9. 1954 Manilassa. Sopimuksen allekirjoittajamaina olivat USA, Englanti, Ranska, Australia, Uusi-Seelanti, Pakistan, Thaimaa ja Filippiinit.

SEATO on tarkoitettu estämään kommunismin leviämisen Kiinan kansantasavallan rajan yli jäsenmaihin sekä Etelä-Vietnamiin, Laosiin ja Kambodsaan. Puolustustoimenpiteiden päämääränä on erityisesti kommunistien soluttautumisen ja kapinallisten toiminnan torjunta.

Eräiden jäsenmaiden sotilaspoliittinen asema

Kaakkois-Aasia on luonnonantimiensa puolesta maailman rikkaimpia alueita. Samalla se on myös meristrategisesti sangen tärkeä. Filippiinien saaristo mainitaan usein "Kaukoidän sydämeksi". Kuten karttapiiirrokselta ilmenee, on Thaimaan asema sotilaspoliittisesti uhanalaisin. Kiinan kansantasavallan intresseissä lienee pyrkimys päästä tätä kautta Intian valtamerelle ja Malajien taloudellisesti ja sotilaallisesti merkittävään saaristoon, Pakistanin asemaa on tarkasteltu CENTO-liiton käsittelyn yhteydessä. Sodan syttyessä olisi myös Filippiinit välittömässä vaaravyöhykkeessä, koska maan erinomaiset satamat ja raaka-ainelähteet varmasti kiinnostaisivat hyökkääjiä. Sen sijaan Australia ja Uusi-Seelanti eivät ole yhtä uhanalaisessa asemassa. Ne seuraavat kuitenkin levottomina tilanteen kehittymistä mantereella. Mainittakoon vain, että jo viime sodan aikana Japani suunnitteli Australian valtaamista.

Liittoutuman merkityksestä antaa osaltaan kuvan jäsenvaltioiden väkiluku.

Pakistan	80 milj
Thaimaa	22 „
Filippiinit	23 „
Australia	10 „
Uusi-Seelanti	2 „

Yht 137 milj

USA:n, Englannin ja Ranskan väkiluvulla ei tässä yhteydessä ole merkitystä.

Tärkeimmät sopimuspykälät

Liittosopimus sisältää 11 artiklaa, joista tärkeimmät ovat

1. Jäsenvaltiot sitoutuvat selvittämään keskinäiset riitansa rauhanomaisesti.
2. Jäsenvaltiot ovat velvolliset jatkuvasti ylläpitämään kykyään torjua hyökkäykset ja kukistaa kapinayritykset.
4. Liittolaiset katsovat jokaisen jäsenvaltioihin tai niiden suojeluksessa olevalle alueelle kohdistetun hyökkäyksen merkitsevän vaaraa niiden omalle turvallisuudelle ja tulevat toimimaan tällöin perustuslaillisten oikeuksiensa mukaisesti. Jäsenvaltiot tulevat neuvottelemaan yhteisistä toimenpiteistä, jos ne toteavat muun kuin aseellisen vaaran uhkaavan rauhaa liiton alueella. Kaikkiin avustustoimenpiteisiin vaaditaan kuitenkin avun tarpeessa olevan valtion pyyntö ja toimenpiteiden hyväksyminen.
7. Liittoon voidaan ottaa jäsenvaltioiden yksimielisellä suostumuksella muitakin SEATON päämääriin pyrkiviä valtioita.

Sopimukseen liittyy lisäksi kolme muuta asiakirjaa. Näistä tärkein on "Pazifik — Charte",

jossa julistetaan kansojen välisen tasa-arvoisuuden sekä itsemääräämisoikeuden ylevät periaatteet. Samalla ilmoitetaan tuettavan kaikkien niiden kansojen riippumattomuuspyrkimyksiä, jotka voivat julistautua itsenäisiksi. Julistuksessa luvataan lopuksi kaikin keinoin torjua vaarat, jotka uhkaavat Kaakkois-Aasian kansojen suvereenisuutta. Tämä julistus on tarkoitettu, lähinnä kai muodollisesti USA:ta ja eurooppalaisia liittolaisia vastaan hälventämään eräiden Aasian maiden tämän suuntaista pelkoa.

Toisen lisäsopimuksen muodostaa ns Indokiinan vapaita valtioita (Etelä-Vietnam, Laos ja Kambojsa) koskeva takuujulistus. Sopimuksen mukaan ilmoittavat jäsenvaltiot suojaavansa myös liiton ulkopuolella olevaa Indokiinan aluetta mahdollisilta hyökkäyksiltä.

Kolmantena on vielä mainittava ns "amerikkalainen ehto". Tässä määritetään, että vaara jäsenmaita vastaan aiheutuu vain kommunistien hyökkäyksistä. USA ei voi näin ollen puuttua jäsenvaltioiden sisäisiin kiistoihin, joista on mainittava mm Kašimirin kysymys.

Liiton organisaatio

Poliittinen organisaatio

Liiton ylimpänä elimenä on kerran vuodessa kokoontuva **ministerineuvosto**, jonka jäseninä ovat jäsenmaiden ulkoministerit. Sen alaisena on kerran kuukaudessa kokoontuva neuvoston edustajisto, johon kuuluvat Bangkokissa toimivat jäsenmaiden lähettiläät. Edustajiston työelimenä on ns **pysyvä työryhmä**. Liitolla on oma pääsihteeri. V 1956 perustettiin kansainvälinen sihteeristö sekä tutkimuskeskus kommunistien pyrkimysten selvittämiseksi. Lisäksi on perustettu kulttuurisuhteita hoitava toimisto sekä talouspoliittinen toimisto ja nimitetty pysyvä taloussihteeri. Bangkokissa toimii pääsihteerin alaisena kolme pysyvää valiokuntaa, jotka ovat turvallisuus-, talous- sekä tiedotus- ja sivistysvaliokunta.

Taloudelliselta kannalta on tärkeätä yhteisen teknillisen korkeakoulun olemassaolo.

Sotilaallinen organisaatio

SEATON neuvoston alaisena on **sotilasneuvonantajaelin**, johon kuuluvat jäsenmaiden puolustusvoimien komentajat tai yleisesikuntien päälliköt. Se kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Tämän alaisena toimii Bangkokissa **sotilaallinen suunnittelu-esikunta** eli liiton päämaja, jonka johdossa on jonkin jäsenmaan puolustusvoimien komentaja, nykyisin australialainen kenraalimajuri Wilton.

Sotilaalliselta kannalta on varsin tärkeätä, että liitolla on yhteinen sotakorkeakoulu. Se toimii Manilan läheisyydessä.

Sotavoimat

Kirjoittajalla ei ole ollut käytettävissä yksityiskohtaisia tietoja jäsenmaiden sotavoimista. Kuten edellä on mainittu, on Pakistanilla aseissa 250 000 miestä, jotka ovat vapaaehtoisia. Thaimaalla on aseissa 100 000 miestä, jotka ovat maan ulkoministerin ilmoituksen mukaan hyvin aseistettuja ja varustettuja. Filippiinien armeijaan kuuluneet neljä amerikkalaisten varustamaa divisioonaa. Puolustusvoimien rungon muodostavat ilma- ja merivoimat.

Austraaliassa ja Uudessa Seelannissa ei ole yleistä asevelvollisuutta. Viimemainitussa maassa suunnitellaan kuitenkin sen palauttamista. Nämä kaksi maata uusivat parhaillaan sotavoimiensa aseistusta ja liikkuvuutta. Painopiste tullaan siirtämään merivoimista maavoimiin.

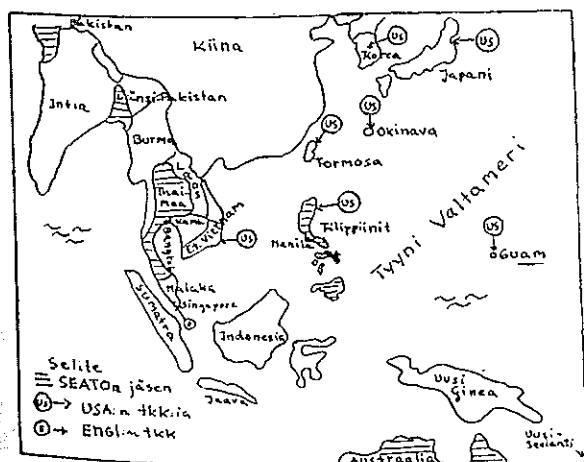
Austraaliassa kutsutaan vuosittain palvelukseen 12 000 miestä palvelusajan ollessa 11 viikkoa. Sen jälkeen he kuuluvat kolme vuotta miliisijoukkoihin. Lisäksi on ilmeisesti värvättyä miehistöä, sillä maavoimissa on yhteensä n 75 000 miestä. Laivastolla on n 100 alusta ja ilmavoimissa 16 lentorykmenttiä.

Australia on asettanut SEATOn yhteiskäyttöön moottoroidun prikaatin ja kaksi lentorykmenttiä. Lisäksi ovat liiton tukena Malajille sijoitetut englantilaiset ja uusseelantilaiset joukot.

Liiton sotilaallisen rungon muodostaa kuitenkin vielä nykyisin kieltämättä USA:n 7. Laivasto ja Okinavalle sijoitetut USA:n ilmavoimat. USA:n joukkoja on myös mm Filippiineillä, Formosalla ja Japanissa. Sodan aikana on USA luvannut sitoa Tyynen meren alueelle saman verran joukkoja kuin II maailmansodan loppuvaiheissa.

Väestön suuren lukumäärän huomioon ottaen voidaan liiton voivan sodan aikana laskea saavan lippujensa alle usean miljoonan miehen vahvuiset sotavoimat.

Pyrkimyksenä on muodostaa yhteiset SEATO-joukot. Runko onkin jo olemassa. Ensivaiheena on kuitenkin tarkoitus yhtenäistää jäsenmaiden joukkojen organisaatio, komentokieli, aseistus ja varustus.

Liiton tärkeimmät saavutukset

SEATO katsoo päätehtävänään nykyisin olevan kommunismin soluttautumisen ja kapinayritysten estäminen. Tässä suhteessa onkin saatu varsin paljon aikaan. Jäsenmaiden alueella on kommunistien kumousyritykset torjuttu. Yhteisillä sotaharjoituksilla on todettu, että eri joukko-osastot pystyvät yhteistoimintaan. Tähän on varmasti vaikuttanut upseeriston yhtenäinen korkeakoulutus. Joukkojen varustus ja aseistus on huomattavasti parantunut. Liittoutuman yhteistä organisaatiota on vuosi vuodelta laajennettu uusia elimiä perustamalla. Elintaso on pystytty huomattavasti kohottamaan USA:n tuella ja yhteisin taloudellisin ponnistuksin.

Johtopäätökset

SEATO-liittoutuma ei ehkä vastaa niitä toivomuksia, jotka läntiset liittoutuneet ovat sille asettaneet. Hyökkäys NATOn jotakin jäsenmaata vastaanhan katsotaan hyökkäykseksi koko liittoutumaa vastaan. SEATOn jäsenmaat sen sijaan vain toteavat hyökkäyksen liittokumppanin alueelle merkitsevän vaaraa, mutta mahdollisista avustustoimenpiteistään kukin päättää itse. Mm Intian, Ceylonin, Indonesian ja Burman puuttuminen liitosta vähentää huomattavasti sen merkitystä. Merkittävää myös on, etteivät liittoon kuulu Etelä-Vietnam, Laos eikä Kambodsja. Nämä maat eivät nimittäin v:n 1954 Geneven aseleposopimuksen perusteella voi liittyä SEATOon, vaikka ne ilmeisesti olisivatkin halukkaita liittymään. Ilkeästi onkin sanottu, että SEATO on Kaakkois-Aasian liitto ilman Kaakkois-Aasiaa. Heikkoutena on myös mainittava, että vaikkakin liiton selkärankana ovat USA, Englanti ja Ranska, esiintyy muissa jäsenmaissa näitä kohtaan tiettyjä epäluuloja.

Voidaan kuitenkin todeta, että liittoutuma voimistuu jatkuvasti omien toimenpiteidensä ja USA:n avulla. Se on jo nyt Kaakkois-Aasian alueella stabilisoiva tekijä. Kommunistien vilkastunut toiminta Etelä-Vietnamissa tuonee SEATOn entistä enemmän esille.

III YHDISTELMÄ

Edellä on esitetty jo johtopäätöksiä molemmista liittoutumista. Todettakoon vain lopuksi, että CENTO- ja SEATO-liitot kulkevat NATOon verrattuina vielä lastenkengissä organisaatioidensa, liittosopimustensa ja sotavoimiensa osalta. USA:n apu on niille välttämätön. Näihin liittoihin kuuluvien Aasian valtioiden asukasluku on kuitenkin lähes 200 miljoonaa ja niiden sotilaspoliittinen asema on lännen kannalta sängen edullinen. Saat-taakin olla, että aikanaan SEATO- ja CENTO-liiton merkitys tulee olemaan lännelle korvaamattoman suuri.

Army, joulukuun 1958
United States Naval institute proceedings 7/59,
2/61, 7/61
sanomalehtiartikkelit

The Europa Year Book 1961
Wehrkunde n:rot 11/54, 4/56, 4/58, 6/61 ja 10/61
Wehr und Wirtschaft 8-9/61 ja 10/61
Der deutsche Soldat 8/60

Uudet
Kenraalit

Antti Olavi Korhonen 14. 7. 61

Tauno Sakari Saukkonen 16. 9. 61

Aaro Ilmari Astola 16. 9. 61

Reino Erkki Hirva 16. 9. 61

Suomen marsalkka, vapaaherra G Mannerheimin koti järjestettiin museoksi syksyllä 1951 noin puoli vuotta Marsalkan poismenon jälkeen. Mannerheim-museo nimisenä laitoksena se esiteltiin arvovaltaiselle kutsuvierasjoukolle marraskuun 3. päivänä samana vuonna. Tasavallan Presidentti J K Paasikivi kunniotti tilaisuutta läsnäolollaan, samoin entinen presidentti Ryti. Hallituksen jäseniä oli paikalla silloisen pääministeri Kekkonen johdolla, kuin myös eri kulttuuripiirien, sotilasviranomaisten ynnä omaisten edustajia. Samana päivänä oli museo jo esitelty sanoma- ja aikakauslehdistön edustajille. Yleisradio nauhoitti museosta suomen- ja ruotsinkieliset lähetykset syksyllä 1951.

Mannerheim-museo syntyi Mannerheim-säätiön toimesta. Säätiö halusi omalta osaltaan olla mukana Marsalkan elämäntyön kuvaamisessa ja muiston vaalimisessa. Eräs tätä tarkoittava toimenpide oli koottuna säilyttää ne kokoelmat ja se irtain, mistä Marsalkan koti koostui. Kun Marsalkan tyttäret olivat halukkaat luovuttamaan koti-irtaimen sekä Marsalkan vuokra-isäntä, kauppaneuvos Fazer suostui toistaiseksi vuokraamaan Kaivopuistosta sen kiinteistön, jossa 1920-luvun alkupuolelta saakka Marsalkan koti oli ollut, olivat käytännölliset edellytykset olemassa. Eriytyisesti säätiön puheenjohtaja, ministeri Henrik Ramsay sekä jäsenistä C A Öhman, Petter Forsström ja Juuso Walden ekä sihteeri Hans G Snellman vaikuttivat ratkaisevasti museohankkeen toteuttamiseen.

Kiinnostus museon kokoelmia kohtaan on tämän 10-vuotiskauden kuluessa ollut vilkas. Pääkaupunkimme nähtävyyksistä museolla on vakaa, kysytty sija. Kaikkiaan on museossa vierailut noin 275 000 henkilöä. Heistä muodostavat luonnollisesti Marsalkan maanmiehet suurimman joukon n 250 000 henkeä. Euroopan eri maista on vierailijoita lisäksi käynyt n 21 000 henkeä sekä maanosamme ulkopuolelta, Austraaliaa myöten yhteensä n 3 500 henkeä.

Mannerheim-museo on kotimuseo-tyyppiä. Sen järjestelyssä on tarkoin seurattu kodin perustajan noudattamaa järjestystä; vain kolme yläkerran huonetta sisältävät näyttelyesineitä, nimittäin adressit, puvustot ja kunniamerkit, jotka eivät kuuluet kodin sisustukseen.

Museon perustamisessa ja kokoonpanossa sen yhtenäisyyttä ajatellen oli ratkaiseva merkitys sillä seikalla, että kodin irtain miltei kokonaisuudessaan oli käytettävissä. Mainittakoon kuitenkin, että mm

- ruokasalista puuttuu kolmas ruokapöytä,
- salongista on poissa flyygeli ja lipasto sekä
- alahallista kattokruunu.

Edelliset Mannerheim määräsi omaisilleen, kun taas viimeainitut hän testamenttasi ja lahjoitti syntymäseurakuntaansa Askaisten kirkkoon.

Museo aloitti toimintansa, kuten edellä mainittiin, vuokralaisena. Välittömästi perustamisen jälkeen ryhdyttiin harkitsemaan uuden, tulenkestävän museokiinteistön rakentamista. Päätökseksi kuitenkin tuli, että alkuperäinen, Mannerheimin kotina ollut puinen kiinteistö yritettiin ostaa ja tarpeelliset palo- ym turvallisuustoimenpiteet suorittaen pysyväisesti sijoittaa museo siihen. Neuvottelujen tuloksena, joihin myös Helsingin kaupunki kiitettävällä tavalla osallistui, voitiin kiinteistökauppa päättää v 1957. Asteettain on museokiinteistöä tämän jälkeen kunnostettu. Tärkeimpiä tulevaisuuden suunnitelmia museossa on kunniamerkki- ja puvustuhuoneen lopullinen järjestely.

Mannerheim-museon henkilökunnan muodostavat neidit Bertha Haglind ja Elsa Sundman, jotka aikanaan olivat Marsalkan palveluksessa. Museo-opastajina toimivat rouvat Böckerman ynnä neidit Tisell, Lydecken ja Närevuori.

Museon indendenttinä on ollut eversti O R Bäckman.

Muutama sana Marsalkan kodin aikaisemmista vaiheista.

"Muistelmissaan" hän on kuitannut yksityiselämänsä tapahtumat vain muutamalla maininnalla. Valokuvat, eräät vanhat asiapaperit, Marsalkasta kirjoitettujen kirjojen yksityiset luvut ja häntä lähellä eläneiden henkilöiden kuvaukset sekä lisäksi hänen nimeänsä kantava museo pääkaupungin Kaivopuistossa, so hänen oma kotinsa sellaisena kuin hän elämänsä varrella oli sen koonnut ja järjestänyt, voivat viedä meidät siihen ympäristöön, missä Mannerheim asui, minne hän saattoi vetäytyä päivätyön jälkeen, missä levätä, tavata ystäviä ja ottaa vastaan vieraita.

On ehkä kuitenkin mielenkiintoista poimia niitä lyhyitäkin kohtia "Muistelmista", joissa hän itse, hänelle ominaisella tyyllillä, koskettelee kotiinsa liittyviä seikkoja.

"Sill'aikaa kun prikaati ratsasti Galitsiaan, minä matkustin lyhyelle käynnille Varsovaan purkaakseni kotini ja jättääkseni omaisuuteni säilöön." (Tapahtui talvella 1915.)

"Lähtöni kotimaasta ei tuottanut minulle mitään käytännöllisiä vaikeuksia — minullahan ei ollut taloa eikä tavaraa". (Tapahtui toukokuun lopussa 1918.)

"Pariisista suuntasin matkani Sveitsin kautta Varsovaan, ottaakseni haltuuni sen, mikä viisi vuotta sitten purkamastani kodista mahdollisesti vielä oli jäljellä." (Tapahtui vuoden vaihteessa 1919—1920.)

Edellä olevista riveistä kuvastuu ilmeinen huolenpito siitä, mikä muodostaa välttämättömän osar kodin näkyvistä puitteista, samalla kun niistä vo myös lukea hänen käsityksensä pysyväsien kodin merkityksestä.

Mannerheimilla oli — yksinäisyydestäänkin huolimatta — jo varhaisessa vaiheessa, Varsovassa ja missä muualla hän asuikin, perustettuna koti, mikä paljasti omistajansa erikoisen harrastuksen kotikulttuuria kohtaan. Eri tahoilta — lapsuuden asuinsijoilta ja sukulaispaikoista, Venäjän hovista ja lukuisilta ulkomaan matkoiltaan, ehkä Aasian tuntemattomia sisäosia ja sen vanhoja kulttuuri-alueita myöten — saamiensa vaikutteiden johdosta, hänelle kuitenkin vuosien kuluessa kehittyi tyyli, minkä avulla muodostui sopusointuinen mutta sangen omaperäinen ympäristö hänen mit-tavalle hahmolleen.

Marsalkkamme koti-irtaimiston säilyminen Varsovassa ensimmäisen Maailmansodan hävitykseltä teki hänelle mahdolliseksi perustaa kotinsa entisessä kokoonpanossa uuteen paikkaan. Aluksi oli tyydyttävä väliaikaiseen järjestelyyn, mutta senkin toteuttaminen tuotti vaikeuksia. Onnellisen sattuman kautta asunnoksi löytyi syksyllä 1919 — Mannerheimin palattua Runnilta — ulkomaanmatkan takia tilapäisesti vapautuva huoneisto Aleksanterinkadun varrelta talossa N:o 14. Tässä varatuomari Johan Wilhelm Brummerin kodissa hän asui seuraavaan kevääseen saakka.

Joutuessaan käyttämään toiselle kuuluvaa omaisuutta hän oli siihen nähden huolellinen ja tarkka. Tämä ominaisuus oli hänellä sangen voimakas, sillä myöhemminkin, mm sotiemme aikana, asuesaan jälleen toisen kodissa, hän lähimmilleen muistutti, miten tärkeätä on arvostaa vieraan tavaraa ja käyttää sitä varovaisuutta noudattaen.

Tältä ajalta insinööri Brummer muistelee myös tapausta, joka liittyy kenraali Mannerheimiin ja tämän hyvään ystävään professori Akseli Gallen-Kallelaan. Vierashuone sijaitsi yläkerrassa ja Gallen-Kallela asui siellä Mannerheimin vieraana. Herrojen piti jonakin iltana lähteä ulos hännys-takkiin pukeutuneina. Mannerheim oli luvannut lähettää miespalvelijansa, jollaista hänellä oli tapana pitää, auttamaan professoria pukeutumisessa. Tämä olikin mennyt vierashuoneeseen. Kun pukeutumisessa oli ehditty solmukkeen tekoon saakka, oli palvelija tiedustellut Gallen-Kallelalta, missä hänen nauhansa oli. Professori oli sanonut päivällä sellaisen hankkineensa ja niinpä se viimein löytyikin. Kun palvelija oli nähnyt valmiiksi tehdyn solmukkeen, oli hän sanonut: "Ei profes-sori voi käyttää tätä. Minä noudan oman nauhani ja solmin sen."

Tässä Aleksanterinkadun kodissa Mannerheimille luovutettiin se suuri kansalaisadressi, jonka hän sai maanmiehiltään kiitokseksi palveluksistaan kansansa hyväksi. Tämän arvokkaan lahjan kauniit standardit ja paksut allekirjoitusnidokset olivat aina kunniapaikalla Marsalkkamme kodissa.

Kun Mannerheim keväällä 1920 sai käyttöönsä kauppias Arthur Borgström'in avaran talon N:o 5 Mariankadun varrella, muodostui tästä tapauk-

sesta hänelle epäilemättä juhlahetki. Tällöin hän nimittäin sai yli viisi vuotta kestäneen jatkuvan vaelluksen jälkeen ensimmäisen pysyvämmältä vaikuttavan mahdollisuuden — vuokrasopimus oli tehty kolmeksi vuodeksi — saada sijoittaa ympärilleen entisen kotinsa tutut huonekalut ja muut rakkaat esineet. Nyt tuli myöskin tilaisuus niihin liittää ja kunniapaikalle sijoittaa ne lukuisat lahjat ja muistoesineet, jotka maansa kansallissankariksi kohonnut sotilas ja valtiomies jo tähän mennessä oli saanut. Mannerheimille oli nimittäin ominaista pitää kodissaan esillä lukuisten matkojensa keräilyesineitä, metsästysmuistoja ja lahjaksi saamiaan — usein rahallisesti vähäpätöisiäkin — esineitä, osoittaakseen mitä ne hänelle merkitsivät ja miten hän lahjojen antajia arvosti. Mariankadun varrella sijaitsevassa kodissa näemmekin rinnan kaukaisesta Aasiasta tuotujen tavaroitteen kanssa mm edellä mainittuun kansalaisadressiin kuuluvat maakuntien standardiliput ja Suomen armeijan ylipäällikön tunnuslipun sekä hänelle lahjoitetun kunniamiekan.

Vanhan koti-irtaimiston kuljetus Varsovasta oli suoritettu aluksi proomuilla Danzigiin ja sieltä Poseidon-laivalla Helsinkiin. Laivan päällikkö, merikapteeni Thure Sundquistin leski, rouva Getrud Stenius kertoo muistavansa, miten kenraali Mannerheim itse tuli satamaan ja laivalle henkilökohtaisesti vastaanottaakseen saapunutta omaisuuttaan. Hän käveli esineitten keskellä tarkastaen ne huolellisesti; eräitä niistä oli kadonnut — proomukuljetuksen aikana, kuten rouva Stenius arvelee — eräitä rikkoutunut.

Mannerheim viihtyi hyvin tässä Ritaripuiston äärellä sijaitsevassa kauniissa asunnossa, jopa siinä määrin, eettä hänen silloinen emännöitsijänsä, neiti Emilia Nordberg muistaa hänen muuton hetkellä lausuneen: "On ikävä jättää talo, viihdyin niin hyvin."

Mainittakoon tässä yhteydessä myös, että kun Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliitto 4. 10. 1920 perustettiin, Mannerheim antoi käytöstään tarvittavat tilat liiton toimiston sijoittamista varten. Samanlaista ymmärtämystä vaikean asun-tilanteen vallitessa hän osoitti myöhemmin presidenttiaikanaan luovuttaessaan 1944 vieraaseen käyttöön yhden kerroksen Kaivopuiston kodistaan.

Uusia piirteitä Marsalkkastamme kotiolloissaan tulee esiin nähdessämme hänet niiden kysymysten parissa, jotka syntyivät, kun oli ajateltava muuttoa muualle Mariankadun talosta. Kauppaneuvos Karl Fazerin ratkaisevien toimenpiteiden johdosta Mannerheim tällöin sai asuttavakseen tämän omistaman puisen huvilan, talon N:o 22 Kaivopuistossa Kallioliinantien varrelta. Vuorineuvos Sven Fazer kertoo näitä aikoja muistellen, mitenkä eräiden henkilöiden keskuudessa oli 1920-luvun alkupuolella ollut puhetta siitä, että pitäisi hankkia oma asunto Mannerheimille. Oli ajateltu huoneistoa

mm Bulevardin varrelta. Asia ei kuitenkaan edistynyt. Silloin hänen isänsä oli päättänyt selvittää kysymyksen samalla tuumien, ettei huoneisto nyt oikein sovi, pitäisi olla oma talo.

Kauppaneuvos Fazerin Kaivopuistossa omistama talo oli vanha ja sitäpaitsi huonejärjestykseltään ajateltuun käyttöön sellaisenaan sopimaton. Kun Mannerheim kuitenkin oli halukas vuokraamaan sen, osoittivat kauppaneuvos ja rouva Fazer erinomaista suurpiirteisyyttä antamalla hänelle vapaat kädet rakennuksen uudistuksia suunniteltaessa. Olivatpa he valmiita rakentamaan paikalle uuden kivitalonkin, mutta Mannerheim ei sellaista tahtonut. Muutenkin hän mieluummin halusi asua vanhanaikaisessa vaikkakin uusitussa talossa.

VÄHÄN HISTORIAA:

OTE PROFESSORI ARVI KORHOSEN KIRJASTA "VIISI SODAN VUOTTA"

— — "Eduskunta taas kevätkauden 1938 viimeisessä istunnossa myönsi melkein yksimielisesti uuden määrärahan perushankintoja varten. Tarkoituksena oli "maan puolustusvoimien saattaminen tyydyttävään kuntoon" seitsemässä vuodessa eli v:n 1944 loppuun mennessä." — — "Määrärahan käyttö tapahtui kuitenkin hitaammin kuin oli suunniteltu. Osittain se johtui hallituksen säästäväisyyspyrkimyksestä, osittain halusta kehittää omat ase- ja varusmallit sekä oma teollisuus niiden valmistukseen. Tästä johtui, että vv 1932—1938 käytettiin perushankintoihin vain 1023 milj, ja että vielä syksyllä 1940 oli perushankintavaroja käyttämättä 1100 milj mk. Ei edes niitä varoja, joita puolustusneuvosto oli ehdottanut kesäkuussa 1939 käytettäväksi Kannaksen linnoittamiseen, myönnetty ennen kuin se oli myöhäistä. Kuuluisaksi tulleen ilmauksen tällainen suhtautuminen maanpuolustukseen sai pääministeri Cajanderin elokuussa 1939 Viipurin ympäristössä pidettyjen suurten taisteluharjoitusten päättäjäsissä esittämässä ajatuksessa, jonka pääsisältönä oli onnittelu armeijalle sen johdosta, ettei sitä oltu aikaisemmin riittävästi varustettu, jolloin sille hankitut aseet nyt olisivat suurelta osalta olleet vanhentuneita."

— —
Historiasta opimme, ettemme opi siitä mitään.

VIRVA- KAHVIPÖYDÄN TYYLIKÄS KESKIPISTE!

DESIGN: EERO RISLAKKI

Tämä on VIRVA, uusi, rakenteeltaan ja asultaan käänteentekevä kahvipannu, joka soveltuu myös tarjoilu-pannuksi. Tuotte sen pöytään miellyttävää tuntien. VIRVA keittää kirkasta kahvia nopeasti. VIRVA on valmistettu alumiinista. Sen kädensija ja kansi ovat lämmönkestävää muovia.

VIRVA- PANNU

KAHVIPÖYTÄNNE KESKIPISTEKSI!

BOSTIK*) A3 liimaa pysyvästi muoviset ja kumiset rakennusprofiilit kuten porras-, jalka-, kynnyks- ja suojalistat. Bostik A 3 on myös varma ja nopea liimattaessa lki-, Mani-, Enso- ym. lakkapölytetty levyt puu-, betoni- ja metallipinnoille. Jalopuuviilutukseen Bostik A 3 soveltuu

erinomaisen hyvin, koska kiinnitys tapahtuu ilman puristimia.

BOSTIK*) C (musta) **D** (valkoinen) -liimoilla kiinnitetään kaikki lattianpäällysteet: kumimatot, muovimatot ja -laatat, parketit sekä linoleumit.

*) Rek. tavaramerkki.

Päädustaja:

**UNITED
MATERIALS
COMPANY Oy**

Tampere, Pinnink. 45, puh. 28 180

"Henkilökohtainen" poteronkaivaja

Lokomon Teräsmies-
kaivukoneella

lapioidessa

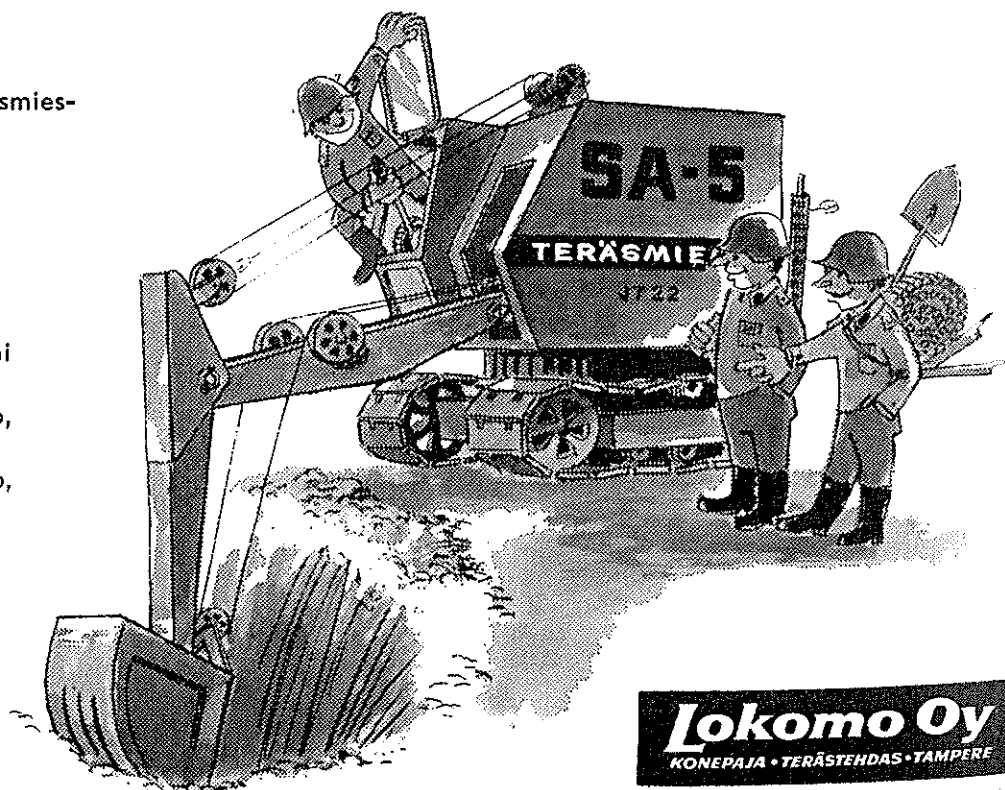
ei väsy selkä.

Teräsmies lapioi

pisto ja potero,

pisto ja potero,

pisto . . .

Lokomo Oy
KONEPAJA • TERÄSTEHDAS • TAMPERE

Kauko-ohjattavat maalirobotit

USA:n armeijassa kokeillaan sähköllä ohjattavia maalirobotteja, joilla on tarkoitus korvata syöksyjäkuviot. Maali on kiinnitetty panssaroituun liikkuvaan alustaan, jota voidaan ohjata 1,5 km etäisyydeltä. Se saadaan kuvaamaan sekä pystyssä tai kumarassa etenevää että ryömivää miestä. Maali kaatuu laukauksen osuessa. Se kestää n 500 osua.

Iso sukellusvene

USA:n laivasto on saanut elokuussa käyttöönsä jälleen uuden ydinvoimalla kulkevan sukellusveneen. Aluksen pituus on 136 m ja uppouma 6900 tn eli kymmenkertainen viime sodan suuriin sukellusveneisiin nähden. Aluksessa on Polaris-ohjukset. Henkilöstöön kuuluu 10 upseeria ja 90 miestä.

Uusia hävittäjiä Englannin ilmavoimille

Englannin ilmavoimat ovat saaneet käyttöönsä uusia "Lightning FAW I" jokasään hävittäjiä. Näiden huippunopeus on kaksi machia. Koneet saadaan ilmaan 60—90 sekunnissa käskyn antamisesta lukien. Ne voivat saavuttaa kolmessa minuutissa 13 km korkeuden.

Maailman suurin kuljetuskone

Pariisin lentonäyttelyssä viime kesänä esiteltiin amerikkalainen Lockheed BLC-130 "Hercules" tyyppinen kuljetuskone. Koneen paino on 61 tn. Se voi ottaa 15 850 kg kuorman ja nousta ilmaan 150—200 m pituiselta tilapäiskiitoradalta. Maksimitoimintasäde on 6800 km ja miniminopeus 90 km/t:ssa.

Divisioonan materiaalikulutus

Erään ranskalaisen laskelman mukaan tarvitaan nykyaikaisesti varustetun divisioonan kaistalla taistelupäivää kohti 1000 tn tarvikekäydennystä. Tämä jakautuu seuraavasti

— ampumatarvikkeet	400 tn
— polttoaine	200 „
— pioneerimateriaali	200 „
— elintarvikkeet	70 „
— muu materiaali	120 „

Laskelma perustuu siihen, että divisioonassa on 15 000 miestä ja sitä tulevissa joukoissa 17 000 miestä. Yleisenä laskelmaperusteena pidetään maavoimissa 35 kg materiaalia miestä kohti taistelupäivässä. Pelkästään ampumatarvikkeiden päiväkulutus divisioonan kaistalla on noin 100 autokuormaa.

Uusi panssarintorjuntaohjus

Englannissa on kehitetty uusi panssarintorjuntaohjus, joka on saanut nimen "Vigilant". Ohjus on lankaohjattava ja sen tehoalue on 180—1500 m. Nopeus on 560 km/t. Lyhin ampumaetäisyys, lentonopeus ja

aseen ohjattavuus ovat aikaisempia tyyppisiä huomattavasti edullisemmat. Ohjuksen käyttö on niin yksinkertaista, että sen oppii n 5 tunnissa. Kolme harjoituslaukausta riittää, kun muilla tyypeillä vaaditaan keskimäärin 16.

Vigilant-ohjuksen paino on kuljetustelineineen 24 kg. Räjähdyspanoksen osuus on siitä n 6—7 kg. Ohjaaminen tapahtuu ammuksen pyrstössä olevaa kirkasta valorakettia seuraten. Ohjus saadaan osumaan maaliin myös ampumasuunnan sivusta tai ylhäältä alaspäin. Vigilant on yhden miehen ase. Tähänastisissa kokeissa on 67 % Vigilant-ohjuksista toiminut moitteettomasti ja näistä 90 % on osunut liikkuvaan maaliin.

Norjan laivasto-ohjelma

Norjan puolustusministeriössä laaditun laivasto-ohjelman mukaan tulevat maan merivoimat saamaan lähimmän seitsemän vuoden aikana 5 saattue- ja partioalusta, 15 sukellusvenettä ja 31 moottoritorpedovenettä. Norja saa USA:lta tähän tarkoitukseen 840 milj kruunua.

Neuvostolaivaston iskuvoiman jakautuminen

Neuvostolaivastoa on sodan jälkeen vahvistettu voimaperäisesti. Se onkin nyt tonnistoltaan USA:n merivoimien jälkeen suurin. Neuvostoliiton merivoimat jakautuvat neljään laivastoon, joiden tärkein aluskalusto on nykyisin tietävästi seuraava

- Jäämeren laivasto: 7 risteilijää, 40 hävittäjää, 140 sukellusvenettä,
- Itämeren laivasto: 7 risteilijää, 40 hävittäjää, 95 sukellusvenettä,
- Mustanmeren laivasto: 8 risteilijää, 30 hävittäjää, 75 sukellusvenettä,
- Tyynenmeren laivasto: 6 risteilijää, 40 hävittäjää, 140 sukellusvenettä.

Neuvostoliiton panssariase

Neuvostoarmeijalla on käytössään nykyisin 50 000—60 000 nykyaikaista panssarivaunua (T 54, JS III ja T 10). Lisäksi on sen liittolaisilla n 15 000 "soitkaa". Panssarivaununuotanto lienee n 5000 vaunua vuodessa. Pääosa Neuvostoliiton maavoimista koostuu panssari- tai moottoroiduista jv-divisioonista. Edelliseen kuuluu 430 panssarivaunua ja jälkimmäiseen 260.

Bundeswehrin vahvuus

Lokakuun 2. päivänä astui Bundeswehrin riveihin noin 44 000 v 1940 syntynyttä alokasta sekä 4500 palvelussopimuksen tehnyttä vapaaehtoista. Bundeswehrin vahvuus kohosi näin ollen alkuperäiseen taivotteeseensa 360 000 mieheen. Näistä on maavoimissa 232 000, ilmavoimissa 80 000 ja merivoimissa 26 000. Maavoimien 12 divisioonaa valmistunevat ensi vuoden alussa. Tässä vaiheessa on NATOn johtoon luovutettu yhdeksän divisioonaa.

Martti Santavuori

Luutnantti on yksin

ja parempi niin onkin, sillä
jokainen luutnantti ei ole mikään
salonkileijona

Luutnantti Olli Napero on niitä ihmisiä, joita on tapana kutsua hiukan omituisiksi. Tässä on tarkoituksella kirjoitettu "on", sillä on vaikeata sanoa, onko hän edelleenkin hieman omituinen, sillä elämä on kuljettanut meidät eri suunnille, emmekä ole tavanneet pariinkymmenen vuoteen. Enkä ole kuullutkaan mitään hänestä.

Hän ei ollut millään tavalla hei hei, kuten myös on tapana sanoa, mutta joskus, varsinkin sivullisten mielestä, arveluttavan lähellä tuota määritelmää. Kun hänellä ei ollut "maata, ei isän perintöä", hän ei voinut viettää minkäänlaista herra Oblomovin kaltaista, suurelle origineelille sopivaa elämää, vaan hänen täytyi yrittää ansaita jokapäiväinen leipänsä omalla työllään. Hänen kunnianhimonsa ei tähännyt korkealle, ja siksi hän oli tyytynyt luutnantin osaan, joka, niinkuin tiedetään, oli vapaussotaa seuraavina vuosina vähällä vaivalla saavutettavissa. Mutta suuren originellin sie-lua on vaikea sitoa ohjesääntöjen pikkumaisiin määräyksiin, ja niinpä ei ole mitään ihmeellistä siinä, että luutnantti Olli Naperon virkaaura Tasavallan rannikkotyöstössä katkesi varhain.

Miehistö piti hänestä varauksetta. Hän oli maailman huvittavin olento, joka antoi paljon puheenaihetta, mutta jota ei missään nimessä väheksytty. Häntä pidettiin päinvas-toin suuressa arvossa. Kanta-aliup-seerit eivät tienneet, mitä hänestä ajatella, ja upseeritoverit olivat hä-nestä huolissaan samalla kun koet-tivat parhaansa mukaan tasoittaa hänen tietään, sillä itse hän ei näh-nyt vähintäkään vaivaa sitä tasoit-takseen. Hän vain "toteutti it-seään" ja oli siten kunniaksi mille filosofiselle opille hyvänsä. Esi-miehet olivat ymmällään. Napero oli taitava teoreettisesti, jopa lah-jakas, mutta käytännössä kuin muissa maailmoissa elävä. Hän oli ihmisenä moitteeton, älyltään huip-puluokkaa, mutta hänen kompastus-kivenään olivat niin sanotut toi-laukset. Toisin sanoen ei voinut

milloinkaan olla varma siitä, mitä hän teki.

Sotaväen päällikkö, kuten silloin sanottiin, oli tullut tarkastamaan patteria, jossa luutnantti Napero palveli. Mutta koska patterin varsinainen päällikkö oli jollakin Suomen armeijan kolmestatuhanneista komennuksesta, luutnantti Napero toimi patterin päällikkönä. Ja se seikka huolestutti suuresti patteris-ton komentajaa.

Ennen varsinaisen tarkastuksen alkua sotaväen päällikkö istui tuon erillään kaukaisella ulkosaarella olevan patterin toimiston yhteydessä olevassa seurusteluhuoneessa aamukahvilla — mitään upseerikerhoahan ei patterilla tietysti ollut. Läs-nä oli suuri seurue herroja, jotka kaikki olivat luutnantti Naperoa lukuunottamatta muualta. Oli kevät ja jäästeet juuri poistuneet. Kuu-kauden kestäneen täydellisen eris-täytymisen jälkeen oltiin taas pääs-ty yhteyteen tuon erillisen aution saaren kanssa.

— Mitenkä teidän aikanne oikein on täällä kulunut, luutnantti? Sotaväen päällikkö kysyi. — Näin ke-lirikon aikana, tarkoitan?

— Oikein hyvin, herra kenraali, Napero vastasi.

— Eikö ole tullut pitkäksi?

— Ei ole, herra kenraali.

— Mitä te teette täällä yksinäi-sinä iltoina?

— Kun haluan kuulla jotakin kaunista, laulan, ja kun haluan nähdä jotakin kaunista, katson ku-vastimeen, Napero vastasi.

Sotaväen päällikkö katsoi pitkään luutnanttiin. Kenraali oli itsekin omalla älykkäällä tavallaan suuri originelli, joskin jo asemansakin vuoksi olosuhteisiin joustavasti so-peatuva. Hän hymähti, vaikka piti-kin vastausta hiukan liian vapaana. Kenraalin seurue sen sijaan oli tyr-mistynyt.

Kenraali noudatti ohjetta, ettei hyvän vastauksen jälkeen pidä ky-syä enempää ja siirtyi keskustelee-maan patteriston komentajan kans-

sa, joka ei tiennyt, mitä Naperoasta ajatella.

Tuli aika lähteä tarkastukseen patterille. Sinne oli matkaa puoli-sen kilometriä. — Mitenkä menem-me patterille? komentaja kysyi.

— Raitiovaunulla, herra majuri, luutnantti Napero vastasi.

Majuri tuppasi hermostumaan ja toivoi, ettei kenraali olisi kuullut viisastelevaa vastausta. Mutta tie-tysti kenraali oli kuullut.

— Olkaa hyvä ja nouskaa vau-nuun, hyvät herrat! Luutnantti Na-pero kehoitti.

Ja kun herrat astuivat ulos seu-rusteluhuoneen ovesta, he hämmäs-tyksekseen huomasivat rappusten edessä vanhan helsinkiläisen rai-tiovaunun, jossa komeili punainen kilpi "Arabia—Maria". Vanha hel-sinkiläinen kuutonen.

— Mistä tämä on tänne tullut? kenraali kysyi.

— Sain sen hankittua kaupungis-ta erään tuttavani välityksellä. Se on poistettu vaunu, mutta kelpaa tänne erinomaisesti. Kiskot ovat ammusvaunujen kiskoja, ja radan-rakennustyö on tuottanut hyvin pal-jon huvia miehille, jotka eivät pää-se iltalomille.

Herrat olivat kahden vaiheilla, mutta kenraali säilytti ilmeensä ja nousi päättävästi vaunuun. Tykki-mies päästi sen irti ja se alkoi hu-ristaa hyvää vauhtia alas rinnettä.

— Tällä on sitäpaitsi se etu, et-teivät saappaat kastu märillä syys-ja kevätilmoilla, Napero selitti.

Kun tarkastus, joka muuten kai-kin tavoin sujui luutnantti Naperon kunniaksi ja osoitti, ettei tykki-miesten ammattitaidon suhteen ollut mitään moittimista, oli päättynyt, kenraali keskusteli patteriston ko-mentajan kanssa kahden kesken kah-vihuoneen nurkassa. Luutnantti Na-pero piti hyvinkin mahdollisena, että keskustelu koski häntä, mutta ei antanut tuon mahdollisuuden mi-tenkään häiritä rauhaansa.

Lähtiessään kenraali kiitti sydä-mellisesti luutnantti Naperoa ja toi-votti hänelle ja patterille kaikkea

hyvää. — Ehkäpä lomakin jo luutnantille hyvää tekisi, hän lopetti.

Pari viikkoa myöhemmin Napero oli saanut käskyn ilmoittautua patteriston komentajalle. Hän sattui tulemaan esikuntaan juuri kun adjutantti oli pistäytymässä jossakin ulkona, ja aikoi siis suoraan mennä komentajan huoneeseen. Ovi sinne oli auki, ja komentaja oli parhailaan keskustelemassa rouvansa kanssa, joka oli tullut käymään esikuntaan ja oli jostakin syystä kovin kuohahtaneella tuulella.

— Eihän se nyt mitenkään sovi, Napero kuuli rouvan sanovan. — Kaikki upseerithan nauraisivat sille. Anna heti paikalla käsky, että kokoonnutaan meille eikä kerholle. — Oli nähtävästikin joistakin kutsuista kysymys.

— Mutta kun minä olen jo sanonut . . . majuri yritti.

— Miksi teet kaikenmoisia typeryksiä omin nokkinesi kysymättä ensin minulta. Anna heti paikalla puhelinsanoma!

Komentaja tarttui puhelimeen ja toimitti asian. Rouva oli vetäytynyt syrjään ja hänen selkensä takaa tuli näkyviin luutnantti Napero. Luutnantin oli siis astuttava huoneeseen. Kun puhelu oli päättynyt, hän astui esiin, asettui sotilaalliseen asentoon rouvan eteen ja ilmoitti:

— Rouva majuri, luutnantti Napero ilmoittautuu patteriston puhelinsanomana perusteella.

Rouva oli typerytynyt ja karahti punaiseksi kasvoiltaan. Majuri sensijaan oli poskiltaan harmaanvihreää noustessaan pystyyn ja kysyesään tiukasti:

— Mitä luutnantti tällä tarkoittaa?

— Puhelinsanomana mukaan minun piti ilmoittautua patteriston komentajalle.

No niin, mitäpä siitä. Majurinväen kunniaksi on sanottava, että he ymmärsivät huumoria. Tosin väkijäisesti, mutta kuitenkin.

Kuitenkin kaikitenkin on ymmärrettävää, ettei luutnantti Naperon virkaura tullut kovin pitkäksi.

ERI ASTEISIA MUISTUTUKSIA

Tapahtui joskus 1920-luvulla RT 2:ssa, jolloin rykmentin komentaja, eversti Lyytinen, jakeli muistutuksia upseereilleen tavallista ahkerammin. Rykmentin adjutantti ltn Kostian soitti eräänä päivänä II Pst:n komentajalle, majuri Nordbergille, että tälle on tulossa muistutus rykmentin päiväkäskystä. "Ollako se ankkara", kysyi tällöin maj Nordberg.

MAJURI NORDLUNDIN "SYNNINPÄÄSTÖPUHE"

Merisotakoulussa ilmoittautui eräs kadetti majuri Nordlundille saatuaan suoritetuksi 30 vrk arestirangaistuksensa. Majuri yritti sanoa kadetille jotain tilanteeseen sopivaa, "kohottavaa" ja "rohkaisevaa". Yritettyään änkyttää jotain, sanoi lopuksi: "Hm — hm. Niin — niin — Niin se aika kuluu."

EVERSTILUUTNANTIN ARVOMERKIT EIVÄT TUNTUNEET LUOTETTAVILTA

Suomen kansa eleli välirauhan päiviä. Everstiluutnantti Kesämaa tuli Helsingin Suurtorilla erästä tyypillistä rintamasoturia vastaan. Tunnuksimerkit: pitkä parta ja kaulus auki parin napin ohella. Everstiluutnantti herättää syvämielteen ohikulkijan kysymys syytä tervehtimisen laiminlyömiseen. Sukeutuu monivivahteinen keskustelu. Mies puhuttelee everstiluutnanttia tämän tästä majuriksi. Sävyisä everstiluutnanttimme huomauttaa lopuksi: "Minä olen everstiluutnantti enkä majuri." Rintamasoturi, jota Kesämaa oli puhutellut sotamieheksi: "Niin minäkin olen oikeastaan korpraali, mutta en ole vielä kerinnyt neuloa natsoja olkaimiin."

KAPT HAARANEN MERISK:SSA OPETTAJANA V 1937

Kapt Haaranen: "Oppilas. Mitä seuraa siitä, että olette jättäneet kiväärin vireeseen?"

Oppilas: "Lomakieltoa, herra kapteeni."

Kapt Haaranen: "Ei. Iskurin jousi kuoleutuu."

NIKKANAN KONEASEMA

1920-luvun lopulla oli kenraali Valve tarkastuksella Niikkanassa, jonka päällikkönä oli kapt Koljonen. Tultiin koneasemalle, jossa vielä edellisessä tarkastuksessa oli ollut käytössä sähkömoottori, mutta nyt se oli poissa. Koljonen selitti, ettei kone voinut pysyä kunnossa, kun itse rakennus oli kovin kostea. Tähän Valve: "Kun se ennenkin on käynyt, niin kyllä sen täytyy nytikin käydä". Tähän Koljonen rauhallisesti: "Herra Kenraali. Ei se ainaakaan iskulauseilla käy."

CARL VON HAARTMAN

Espanjan sisällissodassa henkilökohtaisella urhoollisuudellaan mainetta saanut ratsumestari Carl von Haartman antaa myöhemmin saapuneelle suomalaisvapaaehtoiselle luottamuksellista opetusta sotilaspsykologiassa: "... ja urhoollisuudesta puhutaan niin paljon turhaa. Minä otan ennen hyökkäystä aina pienen kännin . . ."

*

von Haartmanista kerrotaan myös seuraava kasku, jonka todenperäisyydestä ei voida mennä takuuseen. Toimiessaan Suomessa eskadroonan päällikkönä ei hän katsonut sopivaksi mennä eskadroonan toimistoon. Tarpeen vaatiessa hän ratsasti eskadroonan toimiston ulkopuolelle ja koputti ratsupiiskallaan ikkunaan. Ratsuväpeli ojensi hänelle allekirjoitettavat paperit toistensa päälle siten järjestettynä, että vain allekirjoitettavat paperit olivat näkyvissä. Von Haartmanin suoritettua allekirjoitukset saattoi syntyä esim seuraavanlainen keskustelu:

von Haartman: "Onko vielä muuta?"

Ratsuväpeli: "Kyllä, herra ratsumestari, rakuuna Mutinen . . ."

von Haartman: "Jaha, 7 vuorokautta. Onko muuta?"

Ratsuväpeli: "Kyllä, herra ratsumestari, rakuuna Putinen . . ."

von Haartman: "Jaha, 5 vuorokautta. Onko vielä?"

Ratsuväpeli: "Ei, herra ratsumestari."

von Haartman: "Selvä on."

60 vuotta

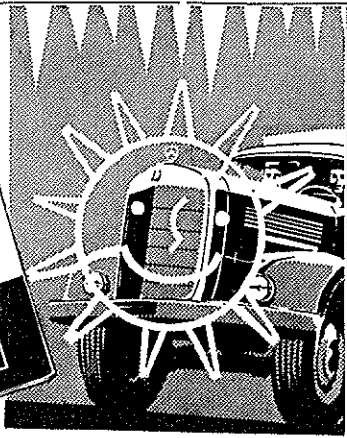
Minkkinen, O M A	7. 1.	Helsingissä
Esselström, H R	9. 1.	—
Makkonen, V J	19. 1.	—
Hahti, Y A	20. 1.	Helsingissä
Halonen, Erkki	25. 1.	Helsingissä
Karejärvi, Einar	20. 2.	Petäjäkoskella
Nevasaari, N M	25. 2.	Mikkelissä
Catani, Pedro	2. 3.	Helsingissä
Standertskjöld, H A E H	5. 3.	Helsingissä
Thomasson, K R	7. 3.	Mäntässä
Marnila, B B T	14. 3.	Turussa
Knuutila, A B	23. 3.	Helsingissä
Swendelin, T J G	2. 4.	Helsingissä
Hartikainen, A I	10. 4.	Lahdessa
Boijer, R E	12. 4.	Kokkolassa
Seppälä, Y B	19. 4.	Helsingissä
Hautala, Y S	3. 5.	Oulussa
Avellan, Henrik	15. 5.	—
Kraemer, Holger	17. 5.	Turussa
Matilainen, Toivo	17. 5.	Lahdessa
Terä, M V	17. 5.	Helsingissä
Pelkonen, K K	23. 5.	Helsingissä
Parsio, K R	25. 5.	Helsingissä
Ekman, K G F	10. 6.	Helsingissä
Salo, A V	27. 6.	Oulussa
Sourander, O A L	27. 6.	Vaasassa
Pertamo, E A	1. 7.	Helsingissä
Lilius, C O	2. 7.	Kemissä
Suomalainen, Yrjö	11. 7.	Sulkavalla
Kuovi, E F	20. 7.	Lahdessa
Appelroth, Torvald	28. 7.	Helsingissä
Tuompo, S E A	4. 8.	Helsingissä
Hornamo, H B	6. 8.	Helsingissä
Väänänen, V E	8. 8.	Hämeenlinnassa
Peitsara, T N	24. 8.	Kuopiossa
Lindeman, K-E	25. 8.	Helsingissä
Tuurna, K T	28. 8.	Tampereella
Susi, S V	4. 9.	Kemissä
Becker, K H	21. 9.	Helsingissä
Sainio, E K	25. 9.	Hämeenlinnassa
Schildt, R W C	27. 9.	—
Vuorela, Ilmari	30. 9.	Joensuussa
Suominen, F V	4. 10.	Helsingissä
von Konow, H A B	8. 10.	Helsingissä
Lundgren, Hjalmar	23. 10.	—
Porra, E S	24. 10.	Helsingissä
Sauramo, L J	25. 10.	Helsingissä
Kivikko, V I	26. 10.	Rovaniemellä
Sandström, E A A	31. 10.	Helsingissä
Suvantola, B A	5. 11.	Kuopiossa
Airila, L A	10. 11.	Helsingissä
Heinänen, H V	15. 11.	Hämeenlinnassa
Pietarinen, Aarne	18. 11.	Helsingissä
Hälvä, L R	22. 11.	Helsingissä
Hämeen-Anttila, S J	22. 11.	Helsingissä
Ekberg, T E	25. 11.	Helsingissä
Lounasmaa, A V R	25. 11.	Helsingissä
Hirvelä, P J	27. 11.	Tuusulassa
Härkönen, Kalle	27. 11.	Hyvinkäällä
Kiveliö, J A	28. 11.	—
Kinnunen, A A	2. 12.	—
Magnusson, G E	8. 12.	Helsingissä
Sawela, H M	17. 12.	Kokkolassa
Linnapuomi, H H	18. 12.	Imatralla

50 vuotta

Knuutila, Armas	1. 1.	Orivedellä
Korvenheimo, J K	1. 1.	Helsingissä
Virkki, T I	4. 1.	—
Karosuo, O B	5. 1.	Helsingissä
Valokannel, T K	6. 1.	Pääskylahdessa
Varnas, K E	6. 1.	Helsingissä
Kyföpuro, B A	8. 1.	Helsingissä
Heinonen, Erkki	8. 1.	Helsingissä

**Vuoden
1962
aikana
merkkivuotia
täyttävät
Kadettiupseerit**

Roininen, A E	13. 1.	Oulussa
Tiili, K V	14. 1.	Raahessa
Keinänen, P I	24. 1.	—
Talaskivi, S J	2. 2.	Lahdessa
Hirvikallio, S A	4. 2.	Helsingissä
Hongisto, P E	6. 2.	Helsingissä
Tenho, R I	7. 2.	Kouvolassa
Siiriäinen, L P A	28. 2.	Helsingissä
Silanterä, M O	5. 3.	—
Kairinen, P A	5. 3.	Turussa
Wickstrand, O H	5. 3.	Helsingissä
Saari, A J	12. 3.	Helsingissä
Killinen, P K	15. 3.	Helsingissä
Äström, Å J	16. 3.	Helsingissä
Haikala, Olavi	7. 4.	Suomenlinnassa
Nikkanen, Pertti	10. 4.	Hajalassa
Patojärvi, Erkki	15. 4.	—
Hänninen, A A A	20. 4.	—
Lehtinen, V M K	20. 4.	Niinisalossa
Auvinen, M V	20. 4.	Turussa
Laamanen, Aaro	2. 5.	Helsingissä
Ahoniemi, P-E K	5. 5.	Helsingissä
Ahola, L V	8. 5.	Helsingissä
Ailio, V P	16. 5.	Tampereella
Kivisalo, Arvo	21. 5.	Tampereella
Carring, H S	22. 5.	Helsingissä
Pimiä, M U	22. 5.	Helsingissä
Linnala, T V	1. 6.	Oulussa
Paimela, K A	12. 6.	Hämeenlinnassa
Pönkänen, A A	14. 6.	Helsingissä
Rahunen, E J	14. 6.	Helsingissä
Talvitie, A K	16. 6.	Porissa
Mäkelä, Mauno	23. 6.	Helsingissä
Palatsi, R J	27. 6.	Oulussa
Palosuo, Erkki	28. 6.	Helsingissä
Aspo, E A	1. 7.	Lappeenrannassa
Luukkanen, V O	16. 7.	Helsingissä
Kaila, Y P I	30. 7.	Helsingissä
Ollila, L T	3. 8.	Pakilassa
Turpeinen, Johannes	7. 8.	Helsingissä
Ranta, M K K	8. 8.	Helsingissä
Laakso, E J	10. 8.	Kangasalla
Pakarinen, L O	11. 8.	Turussa
Sarvanto, J K	22. 8.	Inkeröissä
Smolander, J I	24. 8.	Vaasassa
Karttunen, H K	26. 8.	Parolassa
Kavander, K G	26. 8.	—
Keinonen, Y I	31. 8.	Turussa
Syrjänen, M O	2. 9.	Helsingissä
Kaila, Matti	11. 9.	Kuopiossa
Innamaa, E O	14. 9.	Helsingissä
Salminen, U O	14. 9.	Kontiorannassa
Yrjö-Koskinen, L O T	18. 9.	Kemissä
Alitalo, K M	22. 9.	Kuopiossa
Merilä, A P	22. 9.	Hangossa
Sarasalo, Lauri	27. 9.	Helsingissä
Uotinen, E O	6. 10.	Helsingissä
Vermas, E E	6. 10.	—
Heinsalmi, J V	11. 10.	Helsingissä
Kaartinen, Eero	14. 10.	Raahessa
Koskinen, R T	2. 11.	Oulussa
Lukkarinen, T A	3. 11.	Oulussa
Niemi, M O	6. 11.	Lahdessa
Puolakka, Erkki	12. 11.	Helsingissä
Noko, V E	13. 11.	Helsingissä
Tiainen, V E	13. 11.	Helsingissä
Louhivuori, E H	19. 11.	Helsingissä
Laxén, L G	20. 11.	Turussa
Vuorinen, E A V	25. 11.	Pietarsaaressa
Ritavuori, I A	26. 11.	Helsingissä
Gustafsson, K G K	1. 12.	Helsingissä
Pesu, Toivo	11. 12.	Kurikassa
Mattelmäki, U A	18. 12.	Tampereella
Pyry, E K	27. 12.	Koriolla
Ravanko, S A N	29. 12.	Turussa

**Kesä moottorissa,
pakkasesta huolimatta**

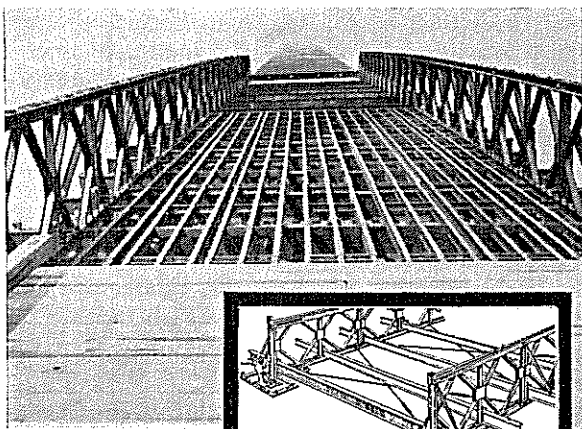
Sinclair -voitelu

- varma
voitelu

Myy:
KESKO
OSAKAS-
KAUPPIAIINEEN

Talviajo toistuvine kylmä-
käynnistyksineen rasittaa
autoa ja traktoria tavallista
enemmän. Siksi on turval-
lista ja edullista käyttää
öljyä, joka varmasti suojaa
ja voitelee moottorin ko-
vimmillakin pakkasilla —
Sinclair-öljyä.

SINCLAIR voitelee VARMASTI

BAILEY BRIDGE
ELEMENTTISILTA

TALOUDELLINEN SILTARATKAISU

Englantilainen Bailey-siltakalusto on käytössä ympäri maailman. Se on nopearakenteinen. Rakennustyö edistyy jopa 10 m tunnissa ja sillan kantokyky nousee aina 150 tonniin saakka pääkannattimista riippuen.

Myös Suomessa on huomattu Bailey-siltojen käytännöllisyys. Äskettäin valmistui mm. 116 m pitkä Kirjalasalmen Bailey-silta kahdessa viikossa.

BAILEY BRIDGE - huokea ja nopea - siksi käytössä ympäri maailman

Annamme mielihyvin yksityiskohtaisia selvostuksia ja suunnitelmia Bailey-siltoista.

THOS. STOREY (Engineers) LTD.

Yksinedustaja
Suomessa:

Telko

HELSINKI
Aleksanterinkatu 13
Puh. 58 011

**Maailman
eniten myyty
kuulakynä!**

BIC
MYSTERE
95 mk

Mullistava kuulakynä-
näyttö, jossa on
itsepuhdistuva kuula
— painomekanismia
ei tarvita! Kynä ei
tahraa vaatteita ja
on aina kirjoitusval-
mis. Suuri vaihdet-
tava säiliö.

**KUULAKARKI RATKAISEE
KUULAKYNÄN LAADUN!**

BIC Mystere-kynässä
on mikrohuokoinen
kuula — yhtä kova
ja tasaisesti kirjoit-
tava kuin kaikkein
kalleimmassa kuula-
kynässä.

VALITKAA JO TANAN BIC-KYNÄNNE
Suomessa: Koulutarpeiden Keskusliike Oy

Ryhti

**yllä
kelpaa
kyllä**

Ryhti

— sillä Ryhti-paita kestää
katseen ja vertailun

**SOK - osuuskaupat
- tavaratalot**

Kirjallisuusarvosteluja

(Uuden Nauru Sodalle-kirjan kuvitusta)

— Sen nyt tajuaa, että ne voivat laskea kuinka pitkä matka on tähän, mutta sitä minen käsiti millä ne saavat selville niiden nimet.

nuksen ja rauhanvuoden jälkeen tuo sota-ajan murheineen ja suruineen, mutta varsinkin harvoine iloineen lähemmäksi atomiajan ihmistä. Ja tekee sen onneksi useimmissa tapauksissa varsin miellyttävissä merkeissä. Toisaalta saattaa meille nykyajan hemmetulle ihmisille olla terveellistäkin palautua hetkeksi entiseen osataksemme arvostella oikein niin mennyttä kuin nykyistäkin. Kirjan luomaan tunnelmaan on voimakkain osuus sen kuvittajalla ja taittajalla Jussi Aarniolla. Tosin monet piirrokset antavat sotieme aikaisesta "rintama-jermusta" lähes karikatyyrimaisen yliammutun kuvan. Lieneekö lukijan riittävän huumorin puutetta, kun on tunnustettava antaneensa suurimman arvon sotiemme historiaan liittyville pienille piirroksille selityksineen, jotka on sijoitettu sivujen reunoille. Nämä 125 kohdetta ovat pääosiltaan hyvin valittuja soveltuen jopa nuoremman väen havainto-opetukseen. Kaskuvalikoimaa tarkastellessa sitävastoin ihmetyttää niiden epätasaisuus. Aineistonko puute on johdattanut valitsemaan kaskun niin monessa tapauksessa sotaa edeltävistä aselajilehdistä tai vieraskielisistä rintamalehdistä? Yli 450:stä kaskusta löytäneen kuitenkin kukin sekä uusia että mieleisiään illanistujaisten tai yksinäisten iltojensa höynteeksi.

Paljon mainostettu venäläinen osasto ("itä nauraa") on hyvä keksintö. Tämänkertainen lähdemateriaali lienee ollut suppea, sillä valikoima on kovin "totinen" vai vaatineeko se toisenlaista luonnetta?

Kirja on edustava-asuinen ja painoasultaan miellyttävä sekä siisti sopien hyvin "aseveikon" tai ystävän lahjapöytään.

Rr.

HOPEAA RAJAN TAKAA, Esa Anttala, Kirjayhtymä

Esa Anttalan kirja matkasta Uudellekirkolle väli- rauhan aikana on monessa suhteessa varsin tervetullut lisä vähäiseen seikkailukirjallisuuteemme nimenomaan nuorisoa silmällä pitäen. Lisäksi motiivi, hopeitten haku vaarallisen matkan takaa on sen aikaisia oloja ajatellen varsin pätevä; hopea oli silloin "kovaa" ja syntyperäisiä karjalaisia varmasti viehätti ajatus lähteä katsomaan entisiä asuinsijojaan. Tässä kohdin kirjailija antaakin parastaan, hän on pystynyt saamaan joihtakin varsin herkkiä ja uskottaviakin tunnelmia aikaan kertoessaan mielialoista, jotka nuorukaiset valtasi heidän ollessaan lapsuutensa leikkitantereilla. Paikalliskuvauksissa ei ole vilkaa, sen sijaan vanhaa rintamamiestä hieman hymyilyttää, kun asemamies Valkjärven — Viipurin rataosan varrella jätetään kaikessa rauhassa, tekemättä häntä vaarattomaksi, "olemme jo kaukana, kun hän ehtii suorittaa hälytyksen..."-selityksin. Kaunis teko, joka varmaankin hyväksytään humanitäärisenä.

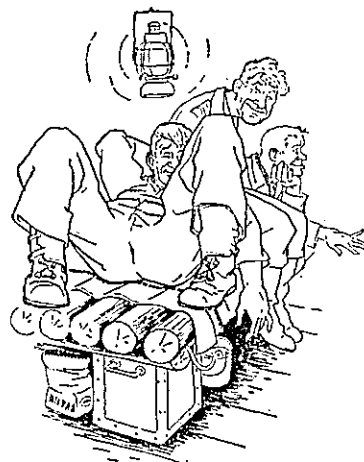
Lopputulos: Pirteä ja nuorisolle suositeltava teos, jonka kielenkäyttökin on vaihteeksi siivoa suomenkieltä.

Kapteeni Keijo Katajainen

NAURU SODALLE,

toinen osa — 112 sivua, Kustannus Oy Lehmus

Viime vuonna ilmestyneen ensimmäisen osan jälkeen tarttuu lukija tänä syksynä ilmestyneeseen toiseen osaan tietyn varauksin. Tutustuminen teokseen antaa oikeutuksen uskoa, että nyt julkaistut kaskut ja sanonnat on ollut tarpeellista tallettaa tämänlaiseen kirjaan. On myönnettävä, että kirja kuudentoista jälleenrakenn-

(Uuden Nauru Sodalle-kirjan kuvitusta)

— Kyllä tulee aika pitkäksi täällä kuolemaa norkoillessa, sanoi sotamies Nummi korsussa loikoillessaan.

Kadettikurssien kuulumista

VI Merikadettikurssi vietti 23.9.61 upseeriksi tulonsa 30-vuotisjuhlaa, johon sisältyi mm seppelenlasku Hietaniemen sankarihaudalle ja Suomen Marsalkan haudalle sekä iltajuhla ravintola Adlonissa. Kurssista valmistui upseeriksi 14, joista Mannerheimristin ritari, komentaja Olavi Arho kaatui jatkosodassa. Aktiivipalveluksessa on vielä kolme upseeria.

Kuvassa istumassa oikealta: komkapt I Juntunen, kom O Peuranheimo, kom O Suosalmi, komkapt K Pakkala, komkapt M Vikberg. Seisomassa vasemmalta: komkapt O Kääriä, kapl O Korvola, komkapt V Lapinjousi, komkapt E Ainamo, komkapt V Poutiainen, komkapt U Varpelaide, komkapt P Tamminen. Kuvasta on poissa kapl F Kaltamo.

Sisä-Suomen maanpuolustusväki järjesti 10.11.1961 Suolahden sotilaspöytäpäällikön tehtävistä sekä samalla vakinaisesta palveluksesta eronneelle evl K T Helasterälle äänestuskokouksen lähtiäisjuhlan. Tätä oli edeltänyt yli 700 nimen merkittäminen adressiin, jossa pöytäpäällikön 16 kuntaa olivat edustettuina. Lähtiäisissä olivat paikalla myös kuntien reserviupseeri- ja reservialiupeeerikerhojen sekä eräiden muiden liittojen edustajat. Evl Helasterä on toiminut ansiokkaasti myös Keski-Suomen kadettipöytäpäällikön puheenjohtajana useana vuonna. Kuvassa kapteeni M Kangas Karstulasta ojentaa lahjan pienoismallin. Oikealla eversti V A Korttila sekä maanpuolustusjärjestöjen edustajia.

Kesällä 1951 valmistunut 34. kadettikurssi vietti upseeriksi nimittämisensä 10-vuotisjuhlaa 3. 6. 1961. Tilaisuus alkoi Kadettikoulussa, jossa koulun johtaja ev M Sisto toivotti kurssin tervetulleeksi verestämään "taistelumuistojaan". Koulun sankaritauluille, joita reunusti juhlapukuisten kadettien kunniavartio, laskettiin kukkalaite. Koruton hetki sankariveljien muiston äärellä kohotti yhteenkuuluvuuden tunnetta. Backmanssonin aulaista siirryttiin koulurakennukseen ja kiertokäynti päättyi Kadettikerholla nautittuun kahviin.

Kurssin vanhimman kapt H Seppälän johdolla menttiin tämän jälkeen Santahaminan Upseerikerholle, jossa Pirkot, Rajat, Toinit jne liitettiin kurssikokonaisuuteen. Tilaisuudesta lähetettiin tervehdyssähke kurssin vääpelille kapt K Reinille. Kiertoajelu Santahaminassa, Laajasalossa ja Herttoniemessä, kymmenen vuoden takaisilla harjoituspaikoilla, osoitti kehityksen kulun herättäen muutoksillaan ihmetystä.

Merkkipäivän vietto jatkui illalla ravintola Klaus Kurjessa. Kapt H Seppälän toivotettua kurssitoverit naisineen tervetulleiksi kohdisti kapt K Poutanen sanansa naisille, jotka ovat liittäneet kulkunsa upseerielämään. Lentokapteeni I Koskinen palautti mieliin kadettitoverimme Reino Kallion, joka kaksi kuukautta kurssin päättymisestä, elokuussa 1951, nuorena vänrikkinä lensi "Mersulla" viimeisen lentonsa. Hiljainen hetki hyvän toverin muistolle herkensi mielet. Illallisen jälkeen itsekukin esitti referaatin omalta 10-vuotistaipaleeltaan. Iloisen keskustelun ja muistelujen merkeissä ilta kului rattoisasti päättyen pikkutunneilla yhteiseen vakuutukseen seuraavasta kokoontumisesta kesällä 1966.

G K

KILPAILUJULISTUS

Viime vuosikokouksessa lahjoitti toimitusjohtaja E J Pasanen Oy Länsi-Savon puolesta Kadettikunnalle 45.000 mk käytettäväksi stipendeinä nuorten upseerien kirjallisen työn tukemiseen.

Ottaen huomioon sen, että Kylkiraudassa on julkaistu varsin vähän kadettielämää kuvaavia kirjoituksia on Kadettikunnan hallitus päättänyt käyttää em lahjoituksen kadettiaiheisen pakinakilpailun stipendeinä.

Kilpailu on avoinna kaikille vuoden 1945 jälkeen kadettikouluista valmistuneille jäsenillemme. Pakinassa tulee käsitellä rakentavassa hengessä kadettiaikaan liittyviä muistoja tai tapahtumia. Pakinan pituuden tulee olla 5—8 konekirjoitussivua.

Kilpailussa jaetaan

yksi	25.000	mk:n	stipendi
„	15.000	„	—„—
„	5.000	„	—„—

Kilpailulautakunnalla on tarvittaessa oikeus jakaa stipendit muullakin tavalla.

Julkaistuista kirjoituksista maksetaan lisäksi kirjoituspalkkio. Kirjoitukset on lähetettävä 15. 2. 1962 mennessä Kadettikunnan hallitukselle nimimerkillä varustettuna. Kirjoittajan nimi ja osoite tulee olla mukana suljetussa kirjekuoressa.

Kilpailun arvostelulautakunnan muodostaa Kylkiraudan toimituskunta.

KADETTIKUNNAN HALLITUS

Ympäri maailman tunnetut

**ILVES-PUUKOT ja
LAPINLEUKUT**

valmistaa Pohjolassa

J. Marttiinin Puukotehdas Oy

ROVANIEMI puh. 3581

VESIKESTO

on kovaa kulutusta kestävä ja vedenpitävä jokakelin pohjanahka.

Vaatikaa kenkiä ostaessanne ja korjauttaessanne **VESIKESTOA**.

J. W. SUOMISEN NAHKATEHDAS OY

Nakkila

Pohjanahkojen erikoistehdas

Sisällysluettelo

	Sivu
Itsenäisyyspäivänä 1961	4
Puolustusvoimain komentajan tervehdys	5
Ev V Vähätupa: Joulun sana	6
In Memoriam	7
Maist U Ryönänkoski: Helsingin kaupungin sisäinen koulutustoiminta ja sen liittyminen henkilöasiain hoitoon	8
Maj K Paimela: Joulun Maaselän kannaksella 20 vuotta sitten	12
Kapt N Lappalainen: Lännen tärkeimmät liittoutumat Keski-idässä ja Kaakkois-Aasiassa	15
Uudet kenraalit	20
Ev O R Bäckman: Mannerheim-museo 10 vuotta	21
Uutispaloja	25
Evl M Santavuori: Luutnantti on yksin	26
Syntymäpäiväluettelo	28
Uusia jäseniä Kadettikuntaan	29
Kirjallisuusarvosteluja	31
Kadettikurssien kuulumisia	32
Kilpailujulistus	34

Sotilashenkilöt!

Valmistamme tilaus-, mittatilaus- ja numerotyönä

**PÄÄLLYSTAKKEJA,
VIRKAPUKUJA,
TURKKEJA ja
LAKKEJA**

Virallisesti hyväksytyt mallit

VALTION PUKUTEHDAS

Hämeenlinna

puhelin 21 431

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

Päätoimittaja: evl E Korpikoski, PEjärj-os,
puh 625801/2231

Toimituskunta:

evl E Korpikoski (phj), majjt P Ojanperä (siht),
A Heinonkoski, J Valtanen, kapt:t L Koho,
N Lappalainen, A Pajunen ja maist U Ryönän-
koski

Toimitussihteeri: kapteeni N Lappalai-
nen, PEjärj-os, 625801/2286

Taitto: Seppo Saves

Ilmoitukset:

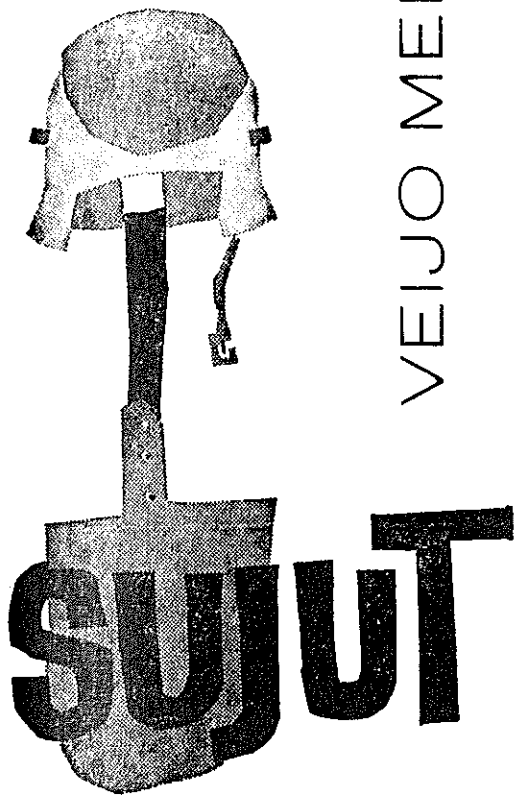
— Tmi Helka Maula
— ilmoituspäällikkö S Sivula, Uudenmaank 23 A 7,
Helsinki, puh 35872

Taloudenhoito:

rouva Irja Wonkka, Liisank 1, Helsinki,
12681/333

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto,
Fredrikink 16 A, 625801/2177

POSTISHIRTOTILI 30 909

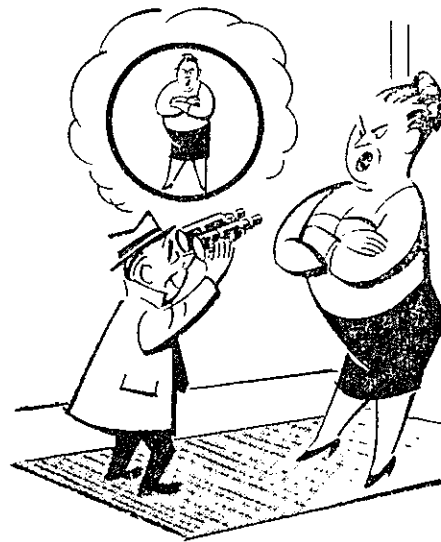

VEIJO MERI

SUUT

Veijo Meren uusi romaani on jännittävä ja karmean humoristinen tarina, jonka tapahtumat sijoittuvat jatkosodan vaiheille. Se on kertomus miehestä, josta tulee rintamakarkuri olosuhteiden pakosta, joka on samalla kertaa sekä elävä että kuollut. 185 siv. 600:—, kangask. 800:—.

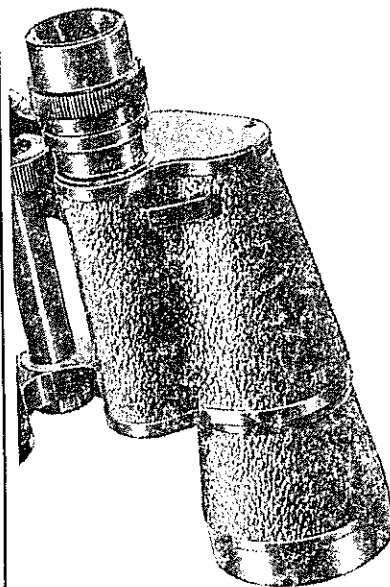
o t a v a

Kiikari on usein hyvä olemassa

Senhän tiedämme kaikki vanhastaan. Se on yhtä tarpeellinen tulta johtaessa ja tähystellessä kuin verratomana havaintovälineenä retkillä, matkoilla — kotonakin.

Meillä on suuri valikoima maailman johtavia prisma-kiikarimerkkejä.

Esim.

PANORA

8 x 30 8.500:—
7 x 50 11.800:—
10 x 50 12.700:—

PRIMUS

6 x 30 11.900:—
8 x 30 12.200:—
8 x 40 18.700:—

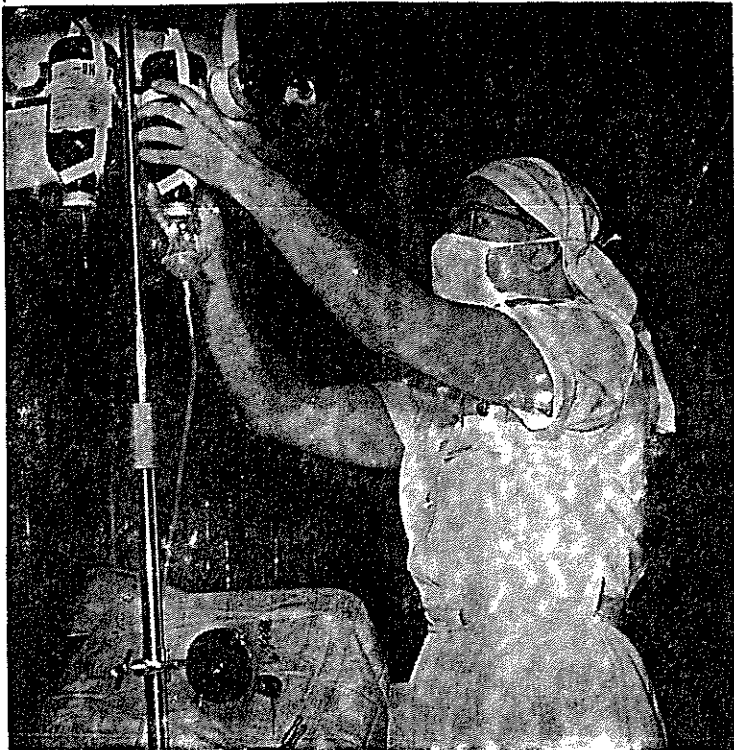
Kummallakin merkilä on vuoden takuu ja täydellinen varaosahuolto.

P.s. Ovatko karttamerkit mielestänne pienentyneet viime vuosina? Ei hätää — kääntykää vain meidän puoleemme. Instrumentarium on myös maan suurin silmälasien erikoisliike.

INSTRUMENTARIUM

VERENSIIRTOJA TARVITAAN

- ONNETTOMUUS-
TAPAUKSISSA
- LEIKKAUKSISSA
- SYNNYTYK-
VUODOISSA
- ERILAISTEN VERI-
TAUTIEN
HOIDOSSA

SINUA TARVITAAN

SILLÄ ILMAN TERVEIDEN VASTUUNTUN-
TOISTEN KANSALAISTEN APUA EI VEREN-
SIIRTOJA VOI ANTAA

SUOMEN PUNAISEN RISTIN VERIPALVELU